

EKOSMO

СРБИЈА
SRBIJA

03.05.2023.
04.05.2023.

1.120.066 UNIQUE CLIENTS!*
www.kosmo.at

*Quelle: ÖWA April 2023; aufrufbar unter www.oewa.at

DAMIT SIE IHRE WOHNUNG BEHALTEN

Die Teuerungswelle hat auch viele Mieter*innen im Gemeindebau vor große Herausforderungen gestellt. Wer dadurch kein Geld im Börsel hat und die Miete nicht zahlen kann, findet Hilfe bei der **Wiener Wohnungssicherungsstelle** unter der Telefonnummer **01 4000 11420**.

Mehr Infos über alle Unterstützungsmöglichkeiten für Gemeindebaumieter*innen: wienerwohnen.at/hilfe
Sollten Sie Betroffene kennen, **bitte weitersagen** - helfen Sie uns beim Helfen!

Dejan SUDAR,
izdavač i glavni urednik

Gdje smo pogriješili?

Drage čitateljke i čitatelji,

početak mjeseca maja nam je svima umjesto sunca i ljeta donio tužne vesti iz regije. Dva masovna ubojstva zavila su Srbiju u crno.

U vezi sa ovim događajima postavlja se mnogo pitanja. Zašto je Balkan oružje oduvijek drago bilo? Prvi smo na veseljima za izvaditi pištolje i opaliti koji hitac.

Mnogi u svojim analizama smatraju da je Zapad kriv za ovakva ružna događanja. No, ipak možda bismo se svi pojedinačno trebali pogledati u zrcalo. Možda ne bismo trebali držati oružje u kući, ne voditi djecu u streljane, ne dopuštati im gledanje emisija u kojima se iskazuje nasilje i nemoral, ne potjecati onu dobru: „Ako te neko udari vrati mu deset puta jače”, ne dopustiti bezgranično korištenje interneta.

Možda bismo trebali razgovarati sa djecom, pružiti im ljubav, sigurnost i dom. I što je najvažnije od svega, trebali bismo ih slušati i odvojiti vrijeme za njihov odgoj.

Ovo nije pojedinačna krivica. Ovo je krivica jednog iskrivljenog sustava. Desetljeća pogrešne i nemoralne stvarnosti. Ovo je krivica nas kao društva, jer zatvarmo oči na mračnu stvarnost koja se događa oko nas. I dok u tugi svakodnevno čitamo crnu kroniku, odvojimo nekoliko minuta u našim životima da razmislimo o svijetu koji ostavljamo našoj djeci. Odvojimo vrijeme da razmislimo kakve ljudi odgajamo za budućnost.

Dejan Sudar

SADRŽAJ

05/2023 | Izdanje br. 143

03 Riječ izdavača

08 Moje pravo

Saznajte više informacija o novim olakšicama za crveno-bijelo-crvenu kartu.

10 Politika: Karl Mahrer

Razgovarali smo sa predsjednikom Narodne partije u Beču o manje sigurnim dijelovima grada kao i o integraciji.

12 Obrazovanje: Herbert Schweiger

Sa direktorom bečkih Narodnih univerziteta (VHS–Wiener Volkshochschulen), Herbertom Schweigerom, razgovarali smo o kursevima i ponudi VHS-a.

14 Specijal: Troškovi održavanja

Razgovarali smo sa Harisom Džidićem i Jakobom Leinsmerom iz advokatske kancelarije G&L kako bismo razjasnili pitanja u vezi sa provjerom obračuna troškova održavanja stana.

16 Reportaža: Ulaganje u zlato

Danas je ulaganje u zlato jedan od najpopularnijih oblika ulaganja, te smo upravo iz tog razloga za vas napravili reportažu o svemu što biste trebali znati u vezi sa ovim.

22 Reportaža: Moja borba protiv ovisnosti

Potresna životna priča Tijane L., koja se dugo borila protiv trauma iz djetinjstva i ovisnosti.

28 Zdravlje: virus HIV

Informišite se o svim potrebnim informacijama u vezi virusa HIV.

30 Kultura: Elemental

Mirela Priselac-Remi i Luka Tralić-Shot otkrili su nam detalje sa novog albuma, kao i planove za budućnost.

34 Priče iz dijaspore: Ljubomir Bratić

Intervju sa filozofom, publicistom i aktivistom koji se bavi temom migracija, na temu gastarabajtera i prava radnika.

36 Horoskop

Saznajte šta vam zvijezde donose u maju.

40 Sport: Jelena Ristić

Mlada i perspektivna teniserka razgovarala je sa nama o svojoj sportskoj karijeri, kao i o budućim planovima.

Srbija i cijeli region zavijeni u crno

U Srbiji su se 03. i 04. maja desila dva masovna ubistva vatrenim oružjem, koja su cijelu državu i region digli na noge i uvili u tugu.

Trinaestogodišnji K.K. sumnjiči se da je 03. maja 2023. u jutarnjim satima tokom prvog časa u OŠ „Vladislav Ribnikar“ na Vračaru (Beograd) usmratio osam školskih drugara i školskog čuvara. Kako prenose srpski mediji, dječak je u svoju osnovnu školu došao naoružan sa dva pištolja i četiri molotovljeva koktela i napao prvo čuvara škole, a zatim krenuo da puca na svoje školske druge. Dječak je ubistvo planirao mjesec dana i imao je spisak djece

koje je namjeravao da usmrti. Mediji dalje prenose kako je on tri puta posjećivao strjeljanu sa svojim ocem, kojem je trenutno određen pritvor od 30 dana. S obzirom da je dječak mlađi maloljetnik, odnosno da ima trijedest godina, on na osnovu Zakona o maloljetnim učiniocima krivičnih djela i krivično pravnoj zaštiti maloljetnih lica ne može da odgovara za počinjeno djelo, te se trenutno nalazi na Klinici za neurologiju i psihijatriju za djecu i omladinu u Beogradu.

Tragedija u Mladenovcu

U.B. (21) iz Dubone kod Mladenovca se sumnjiči da je 4. maja ove godine, u kasnim večernjim satima i u toku noći, na teritoriji Smedereva i Mladenovca, hicima iz automatskog oružja, ubio osam i ranio 12 osoba. On je priznao izvršenje tog krivičnog djela i, na prijedlog Višeg javnog tužilaštva u Smederevu, sud mu je odredio je pritvor, prenose srpski mediji.

Mladenovac
04.05.2023.

Beograd
03.05.2023.

MOGUĆE POSKUPLJENJE VINJETE:

Godišnja putarina za putnička vozila trenutno iznosi 96,40 evra. Zadovoljstvena indeksacija bi dovela do značajnog povećanja naknada za automobile i kamione sljedeće godine. Prošle godine je Asfinag zaradio nevjerojatnih 851 milion evra. Očekuje se da će korištenje autoputeva i brzih saobraćajnica biti značajno skuplje 2024. godine. Ako političari ne intervenišu i ne obustave ili smanje godišnju indeksaciju, takse će porasti za 8,6 procenata.

JUNAK

Marija Jakić

Marija (24) je snažan primjer koliko moćna žena može biti kada odlučno prati svoj san. Još kao mala djevojčica, željela je da postane majka i donese novi život na svijet. Međutim, rođena je sa presađenim srcem i borila se naporno da ispunji svoju želju da rodi zdravog dječaka. Iako su je ljekari upozoravali, ona je sada jedna od samo dvije žene u Hrvatskoj koje su rodile dijete uprkos transplantaciji srca. Na svijet je, zajedno sa svojim partnerom, uprkos svemu, na svijet donijela sina Dragana. „Na početku sam bila preplašena, ali sada sam zahvalna”, kaže ona.

LUZER

Medicinska sestra iz Beograda

Jedan video snimak koji je nastao u beogradskoj porodilišnoj jedinici izazivao je burne reakcije javnosti. Naime, jedna medicinska sestra je na svom TikTok nalogu uživo prenosila porođaj. Ovome je svjedočilo više od 200 građana Srbije prativši porođaj u bolnici GAK Narodni front na društvenoj mreži. Medicinska sestra se branila rekavši da je neposredno pred ulazak u salu gledala TikTok i da je ova socijalna mreža ostala upaljena.

ZAPANJUJUĆE: Baka uči da vozi automobil sa svojim unukom

Vinka Đorđević iz Malog Vrтопa kod Gadžinog Hana, prvi put je sjela za volan kada se približila osamdesetoj godini.

Baka Vinka, koja ima 81 godinu, pronašla je novo zadovoljstvo u životu – učenju vožnje automobila sa svojim unukom Jovanom. Iako joj se svakodnevica uglavnom sastoji od seoskih poslova, Vinka se raduje vremenu koje provodi sa Jovanom u auto-školi. „On je to oduvek volio i radio, a mi smo se uz njega postepeno učili i stekli znanje. Sada nas sluša i zajedno radimo. Osjećaj je fantastičan“, kaže baka Vinka. A o brzini u kojoj najčešće vozi, kaže da koju unuk reši, tu ubaci, i ona vozi. Omiljeno auto joj je, kako kaže, Fićo.

CITAT MJESECA:

„Dodik mi je partner, ostali Srbi su divljaci.“

Rekao je Zoran Milanović, predsjednik Republike Hrvatske koji je pohvalio Milorada Dodika, kazavši da on nije isti kao ostali divljaci, kako je nazvao Srbe, koji su nedavno žestoko reagovali zbog njegove posijete Derventi, gdje je odlikovao pripadnike 103. brigade HVO-a, koji su u tom gradu počinili teške zločine nad Srbima.

UMJESTO CRKVE, MOŽE PUB:

Neobična misa

Zbog renoviranja crkve otac Michael Cusack Golvej u Galwayu (Irska) našao se u nezgodnoj situaciji nemajući gdje da održi misu, te je ubrzo došao na genijalnu ideju. On je irski pub pretvorio u improvizovanu crkvu za nedeljnu misu.

Objasnio je da je imao problem gdje da održava verske obrede jer je njegova crkva zatvorena zbog renoviranja. Rekao je da je pronašao alternativnog mješta počelo da izgleda kao nemoguć zadatak, pa mu je prijatelj predložio lokalni irski pub.

SREĆNI DOBITNIK:

365 dana plaćenog odsustva

Jedan kinez je izazvao je zavist cijele nacije nakon što je osvojio 365 dana plaćenog odsustva u nagradnoj igri koju je organizovala njegova firma! Poslodavac u Kini odlučio je da zaposlenima priredi zabavnu tombolu, u kojoj su svi mogli da osvoje i nagrade. Tako je jedan od menadžera osvojio 365 slobođnih dana plaćenog rada. Neobična

priroda nagrade ostala je mnoge kineske radnike u neverici, iz raznih razloga. Da li će mladi menadžer da iskoristi ovu priliku, ostalo je nepoznato.

BROJ
MJESECA

17

U znak žalosti za 17 osoba koje su
03. i 04. maja nastradale
u pucnjavama u Srbiji.

KOMENTAR

Dr. Davorka Čeović,
partnerka u
advokatskoj
kancelariji NMC

Austrijska vlada podržava dosegavanje kvalifikovanih radnika, visokokvalifikovanih stručnjaka i naučnih radnika, kao i njihovih porodica u ovu zemlju. Za potrebe ovih kategorija doseljenika koji dolaze iz država koje nisu članice EU niti EWR, formirana je specijalna austrijska boravišno-radna dozvola koja nosi naziv Crveno-Bijelo-Crvena karta (Rot-Weiß-Rot-Karte). Ova dozvola se može dobiti na osnovu više različitih ispunjenih uslova, te je dostupna licima koji spadaju u grupu posebno visokokvalifikovanih radnih snaga, stručnih snaga u deficitarnim profesijama, ili licima koji su ključni samostalni privrednici/poduzetnici ili su osnovali preduzeće/tvrtku. Namijenjena je zaposlenima iz tzv. „trećih zemalja”, koji su dobili konkretnu ponudu za zaposlenje od poslodavca u Austriji, a riječ je o zemljama koje nisu članice EU ili EWR. Dostupne su takođe i druge vrste boravišnih i radnih dozvola, a svaka od njih zahtjeva ispunjenje opštih uslova u trenutku predavanja zahtjeva kod nadležnih organa. Ubuduće će doći do bodovanja znanja BKS-jezika na nivou B1 sa pet bodova. Preseljenje u Austriju i postupak koje ono zahtjeva su kompleksan i složen proces. Potrebno je temeljno se raspitati o pojedinim koracima, te ozbiljno pristupiti prikupljanju potrebne dokumentacije, kako bi vaš zahtjev kod nadležnih institucija bio potpun i ispravan. U slučaju nedoumica svakako, naša kancelarija Vam rado stoji na raspolaganju.

Kontakt:

NMC Rechtsanwälte OG
Taborstraße 11B
Tel.: 01/2350342 ili
+43 660 2350344
E-Mail: office@nmc-anwaelte.at

Nove olakšice za crveno-bijelo-crvenu kartu

Nedostatak stručnih radnika je trenutno jedna od najurgentnijih tema na tržištu rada. Od sada će biti uvedene nove olakšice u vezi radnom vizom u Austriji (Rot-Weiß-Rot-Karte).

Rot-Weiß-Rot-Karte je uvedena 2011. godine i predstavlja boravišnu dozvolu za kvalifikovanu radnu migraciju. U skladu sa vladinim programom uvode se nove odredbe u vezi ove radne dozvole. U budućnosti će kvalifikovani radnici iz trećih zemalja moći lakše pristupiti tržištu rada u Austriji putem novih zakonskih odredbi za crveno-bijelo-crvenukartu koje usvojene u Odboru za rad i socijalna pitanja. Reforma i uvođenje olakšica za RWR-kartu počela je sredinom prošle godine, a s obzirom na veoma lošu situaciju na tržištu rada, uvođenje novih olakšica nastavlja se i ove godine.

Međutim, u prošlosti su se kompanije žalile na birokratske prepreke i nepraktična pravila. Cilj novih olakšica jeste privlačenje kvalifikovane radne snage

iz zemalja Trećeg svijeta. Prošle godine je izdato nešto više od 3.500 RWR-karata.

Brži i jednostavniji procesi

Promjene Zakona o zapošljavanju stranaca (AusIBG) i Zakona o nastanjuvanju i boravku (NAG),

stalnim sezonskim radnicima i mogućnostima zadržavanja tih djelatnika na neodređeno vrijeme. Rasterećenju tržišta rada dopriniće i konverzija bodovnog sustava za KV radnike u deficitarnim zanimanjima. Krajem aprila je prijedlog zakona o reformi RWR-kar-

Cilj novih olakšica jeste privlačenje kvalifikovane radne snage iz zemalja Trećeg svijeta.

koje su stupile na snagu 2022. godine, olakšaće radnicima iz Trećih zemalja pristup tržištu rada te pojednostaviti i ubrzati postupak prijama kroz digitalizaciju. Kompanije mogu nastaviti zapošljavati radnike s dugogodišnjim stažem, prije svega proširenjem propisa o

te poslat na pregled. Nove reforme će posebno uticati na sezonske radnike u turizmu. Sve vrste olakšica za RWR kartu za radnike u oblasti turizma možete pogledati na stranicu: bmaw.gv.at.

Poboljšanja su planirana i u sistemu bodovanja. Trenutno, aplikanti iz ra-

zličitih grupa zanimanja i kvalifikacija moraju da ostvare određeni broj bodova prema listi uslova da bi dobili RWR-kartu. U budućnosti će se zanatski završni ispitи tretirati isto kao i diplome sa uni-

će se potrebni nivo jezika za korišćenje RWR-karte za stalne zaposlene smanjiti, čime će se prilagoditi stvarnosti u današnjoj uobičajenoj radnoj praksi. Uz to, kod ključnih kadrova, stručnjaka u deficitarnim

Znanje BKS-a će u buduće biti bodovano sa pet poena za dobijanje RWR-karte.

verziteta za deficitarna zanimanja. Bodovi za engleski i njemački jezik će biti jednaki ako je jezik poslovanja engleski. U buduće će se znanje jezika španskog, francuskog, italijanskog, bosanskog, hrvatskog i srpskog jače vrijeđnovati putem sistema bodovanja, istovremeno

nim zanimanjima i osnivača start-upa, znanje jezika francuskog, španskog i BKS na nivou B1 biće bodovano sa po pet bodova u katalogu bodovanja crveno-bijelo-crvene karte.

Kritika opozicionih partija

SPÖ i FPÖ kritikuju olakši-

**35.000
ROT-WEIß-ROT-KARTI
izdato je u toku prošle
godine.**

ce za RWR-kartu. „Najvažniji integracioni kriterijum je jezik, a sada se smanjuje zahtijevani nivo nje-mačkog jezika za stalne sezonske radnike”, kritikovalo je Josef Muchitsch iz SPÖ-a. ÖVP i Zeleni su branili novinu u zakonu o zapošljavanju stranaca i novim olakšicama, te smatraju da će primjena ove radne dozvole omogućiti lakši dolazak radne snage.
„Trenutno bilježimo rekord

dan broj slobodnih radnih mjestava u AMS-u i mnoge tvrtke trenutno traže kvalifikovane radnike. Osim toga, demografska kretanja dodatno će povećati nedostatak kvalifikovanih radnika u nadolazećim godinama. Stoga me posebno raduje reforma o RWR-karti, te bi se tako mogao provesti važan projekt usidren u vladinom programu”, rekao je ministar rada i privrede Martin Kocher.

**DU. ICH.
BLITZBLANK.**

Jobs mit nachhaltiger Zukunft!

Bewirb dich jetzt als
Reinigungskraft
blitzblank.at/jobs

BLITZBLANK
IHR NACHHALTIGER PARTNER

BLITZBLANK ist ein klimaneutrales Unternehmen!
nach dem Greenhouse Gas Protocol: Scope 1, 2 und 3

KOSMO je razgovarao sa predsjednikom Narodne partije u Beču, Karlom Mahrerom, o manje sigurnim dijelovima grada, integraciji i tome šta, prema njegovom mišljenju, znači biti Austrijanac.

■ Autorka: Milica Vuković

„Ljudi se osjećaju nesigurno u Beču”

KOSMO: Manje bezbjedni dijelovi Beča su za Vas važna tema. Da li su, prema tome, sva ostala područja u Beču sigurna?

Karl Mahrer: Mnogi ljudi, posebno žene, ne osjećaju se više dobro i sigurno u Brunnenviertelu i sve do stanice U6 Josefstadtter Straße. Važno je da kao Bečka narodna stranka govorimo o ovim problemima u gradu. Imenujemo probleme, jer želimo postići rješenja i poboljšanja. Brunnenviertel je primjer nesigurne zone koja se širi već

i svjesno se izolovale. Na ovom mjestu je gradska uprava Beča podbacila. To se događa u suprotnosti integraciji. Dodatni problem je što su se lokalni domaći proizvođači skoro sasvim povukli s Brunnenviertela i time se izgled ovog područja znatno promjenio. Još jedan primjer je Josefstadtter Straße. To je takođe nesigurna zona koja postoji već godinama, a niko ništa ne preduzima. Policijske intervencije, trgovina, konzumiranje droga i zagađenje javnih površina ovdje su svakodnevna pojava. Ni

mladih-dovodi do toga da tamо postoje drugačija pravila od naših zakona i vrijednosti. Bečka Socijaldemokratska stranka i NEOS samo posmatraju razvoj situacije. U Beču uopšteno ne bi trebalo biti mjesta na kojima se ljudi ne osjećaju sigurno. Stoga smo mi, kao Bečka narodna stranka, već razvili niz mjera kako bi se nesigurne zone mogle ponovo učiniti sigurnim, odnosno kako bismo sprječili formiranje novih. Da bi se stvorilo sigurno, za djecu prijateljsko okruženje, potrebno je sveobuhvatno bezbjednosno rješenje. Kako bi se povećao pritisak na gradsku vlast, mi pojačavamo svoje zahtjeve peticijom, koja je pokrenuta krajem aprila.

„Kvalitet života u Beču je ozbiljno ugrožen. U pojedinim područjima, ljudi se više ne osjećaju sigurno.”

godinama. Ovaj dio Brunnenviertela nekada je bio centar bečke tržne kulture -bečki simbol, ako to tako želite nazvati. Danas je tata pijaca postala simbol propale integracije. Samo se trebate vratiti nekoliko sedmica unazad: tuča na pijaci, gdje se po dolasku policije više nisu mogli pronaći napadači. Kako se onda osjećaju stanovnici ovog područja? Morate se staviti u njihovu kožu i razumijeti da se u ovom području ne osjećaju sigurno. U posljednjih nekoliko godina, mnoge različite etničke zajednice naselile su se u ovom području

tamose više ne možete osjećati sigurno. Mi kao Narodna stranka pokušavamo to promijeniti. Gledamo tamо gdje gradska uprava ne gleda.

Koje mjere bi trebalo preduzeti da bi se nesigurne zone ponovo učinile sigurnim?

Kvalitet života u Beču je ozbiljno ugrožen. U pojedinim problematičnim područjima, ljudi se više ne osjećaju sigurno u svakodnevnom životu. Formiranje migrantskih problematičnih naselja – često kontrolisanih od strane bande

„Rješenje nije: više policije. Rješenje je: pogledati umjesto odmahivati rukom.”

Načelnik 10. bećkog becirk-a Marcus Franz već duže vrijeme zahtijeva više policije u Favoritenu. Kakvo je Vaše mišljenje u vezi sa ovim s obzirom na Vaših 40 godina iskustva u policiji?

Nije pitanje više policije u Favoritenu, već pitanje razloga uzroka problema u Favoritenu. Dok nasilnički ispad i pritužbe stanovnika sve više rastu, SPÖ samo nijemo gleda na događaj. Favoriten je upravo na najboljem putu da postane žarište kriminala. Ne smije biti da se ljudi u svojim četvrtima boje kretati. Grad Beč i načelnik becirk-a Favoriten moraju se suočiti s stvarnošću i boriti se protiv uzroka razvoja kriminala. Scene nasilja, policijske intervencije i kaznenih djela već nekoliko godina su svakodnevica na Keplerplatzu. Predsjednik becirk-a Marcus Franz ne radi ništa drugo osim što zahtijeva više policije u Favoritenu, kako ne bi morao preuzeti odgovornost. U gradu koji vodi SPÖ, problem kriminala se jednostavno ignorira. Rješenje nije: više policije. Rješenje je: pogledati umjesto odmahivati rukom. Nedostatak obrazovanja i perspektive u mnogim slučajevima

dovodi do kriminala. Borimo se protiv ovih uzroka unaprijed kako bi sprječili da migranti i mladi skliznu u klopku kriminala. Sigurnost Bečlja mora biti jednaka danju i noću. Profesionalno djelovanje policije uvijek bi trebalo biti samo posljednje sredstvo.

Da li se druga i treća generacija djece gastarabajtera mogu smatrati Austrijancima?

Pitanje nije ko se može smatrati Austrijancem, a ko ne, već je pitanje ko želi doprinijeti našem društvu. Tu ne pravimo razlike. Bečka Narodna partija zalaže se za bliskost sa građanima, sigurnost, podršku onima koji su spremni da rade, fer igru i jačanje bečke ekonomije. Bliski smo ljudima-u gradu, becirkovima i kvartovima. Poznajemo njihove teme i probleme. Smatramo da je naša dužnost da pokrenemo i neugodne teme poput integracije ili osiguranja radnih mјesta, da istaknemo probleme, osiguramo transparentnost i ponudimo konstruktivna rješenja u interesu stanovništva. Razvoj podra-

**60% DJECE
su rođeni u
Austriji, a od
toga 30% ima
austrijski pasoš.**

zumijeva i postojanje značajne razlike u nekim oblastima. Jedan primjer su bečke škole: Brojke su zabrinjavajuće na mnogo načina. Ne samo broj austrijske djece u učionicama, već i obrazovni nivo djece druge i treće generacije. Od trenutno 10.484 vanredna učenika u bečkim osnovnim školama, 60 posto je rođeno u Austriji i nisu doseljenici, 30 posto ima austrijsko državljanstvo. 80 posto je pohađalo vrtić duže od dvije godine. Problem je što djeca ne posjeduju dovoljno znanja njemačkog jezika da bi mogli pratiti nastavu, a sa ovim se već počinje u vrtićima. To je zabrinjavajući trend. Grad Beč gleda ovaj trend bespomoćno.

Bezahlte Anzeige

Gemeinsam geht's leichter **#weiter**

Qualifikationen
für Klimajobs
sfu.wien@ams.at
Beratung & Service für
Ihr Unternehmen

Im Rahmen der **AMS Business Tour** zeigen wir Ihnen, wie wir beim Thema „Qualifikationen für Klimajobs in Österreich“ unterstützen können. Damit es für Ihr Unternehmen leichter **#weiter**geht.

AMS Business Tour 2023

ams.at/weiter

AMS
Arbeitsmarktservice
Wien

Razgovarali smo sa direktorom bečkih Narodnih univerziteta (VHS Wiener Volkshochschulen), Herbertom Schweigerom, o kursevima i ponudi VHS-a, o novim projektima i planovima za budućnost.

■ Autorka: Milica Vuković

„Pokušavamo da uvijek proširimo našu ponudu kurseva“

KOSMO: U kojoj mjeri su se potrebe i interesi vaših polaznika promjenili u posljednjih nekoliko godina i kako se prilagođavate tim promjenama?

Herbert Schweiger: Potrebe naših polaznika se u velikoj mjeri nisu bitno promjenile. Međutim, primjećujemo da vanjska dešavanja mogu uticati na potražnju za našim ponudama. Dobar primjer za to je trenutni boom tečajeva njemačkog jezika. U Beč dolazi mnogo novih ljudi koji žele naučiti njemački jezik kako bi mogli ostvariti neka prava i sudjelovati u društvu. Mi ovo osjetimo u broju prijavljenih klijenata. Ipak, osnovne potrebe naših polaznika ostaju uglavnom konstantne. Posebna prednost naše ponude je da ljudi kod nas uče nešto jer se odlučuju sami za to, a ne zato što im se nametne od strane drugih ili jer je neophodno za njihov profesionalni razvoj.

Postoje li razmišljanja da se ponude neobični kursevi, kao nekoč za klingonski jezik i kako procenjujete interesovanje za takve ponude?

Naš cilj je uvijek da odgovorimo na potrebe naših polaznika i da ponudimo odgovarajuće kurseve. Pri tome, pridajemo veliki značaj ozbiljnosti i kvalitetu u prenošenju sadržaja.

Kakav značaj imaju digitalne ponude i online kursevi u VHS-u? Već ranije, odnosno prije pandemije, smo razmišljali o tome kako možemo unaprijediti digitalizaciju u našem radu. Naš cilj je bio da digitalne mogućnosti ne zamijene nastavu uživo, već da poboljšaju kvalitet nastave. Na primjer, postoje brojni materijali

„Mi pridajemo veliki značaj ozbiljnosti i kvalitetu u prenošenju sadržaja.“

Kurs na klingonskom jeziku 2015. godine bio je na neki način humoristički pristup. Trenutno ne vidimo potrebu za pružanjem slične ponude. Međutim, važno je napomenuti da je klingonski zapravo u potpunosti razvijen jezik koji se može naučiti i govoriti. Iako se radi o umetničkom jeziku, ne bi ga trebalo potpuno ignorisati kao šalu.

za nastavu koji su dostupni u cijeloj Austriji i koje naši predavači mogu koristiti. U budućnosti sam uvjeren da će takozvani „flipped classroom“ koncepti igrati veću ulogu. To znači da se ne uči u učionici, već se vježba kod kuće, a znanje se produbljuje u zajedničkom razmjenjivanju informacija, na primjer prilikom učenja stranih jezika. Primjer humane upotrebe

digitalizacije je naš projekat Avatar, koji je još u fazi razvoja. To je robot sa ekransom koji se može kontrolisati iz kuće. Time želimo da omogućimo ljudima sa invaliditetom koji više nisu mobilni da rade kod nas kao predavači. Takođe, za učesnike se otvaraju nove mogućnosti. Primjer za to što je moguće postići pomoću Avatara vidimo u VHS Mariahilf: umetnik sa naprednom multiple sklerozom vodi svoju izložbu uz pomoć Avatara koji upravlja pomoću očne kontrole, a uz pomoć zaposlenog samostalno vodi svoju izložbu! Digitalizacija dodiruje mnoga područja života. Međutim, ono što niti vještačka inteligencija, niti digitalne ponude ne mogu promijeniti je motivacija koja stoji iza učenja kod većine ljudi: zabava i radost! U budućnosti će AI i druge tehnologije uticati na oblike učenja, a manje na lične interese učenika.

Da li postoje planovi za dalje širenje ponude kurseva u VHS-u, koji već nudi širok spektar kurseva iz različitih oblasti?

Uvek tražimo nove načine da proširimo našu ponudu. Naravno, imamo uhodani standardni program koji uvijek dobro prolazi kod naših polaznika. Međutim, otvoreni smo i za inovacije i pratimo aktuelne trendove i potrebe. Kada su mnoge izbjeglice došle iz Sirije u Austriju, tada smo, na primjer, reagovali na rastuću potražnju za kursevima arapskog jezika i proširili svoju ponudu. Trenutno su, takođe, veoma traženi kursevi ukrajinskog jezika. U drugim dinamičnim i modernim oblastima, kao što su zdravlje i fitnes, takođe kontinuirano širimo našu ponudu. Novi oblici vježbanja i kursevi, poput pilatesa, posebno su popularni. Ta-

kođe su i novi fitnes trendovi dobro popunjeni. Stavljamo veliki akcenat na to da uvijek budemo u toku sa vremenom i da našu ponudu kurseva kontinuirano razvijamo u skladu sa potrebama naših polaznika.

VHS polycollege Stöbergasse je nedavno otvorena. Možete li nam reći nešto više o tome?

Stöbergasse ima posebnu važnost jer je ovdje Wiener Volksbildungssverein, osnovan 22. januara 1887. godine, izgradio svoju prvu zgradu. Ovaj tradicionalni VHS centar nedavno je potpuno obnovljen kako bi i dalje bio moderni obrazovni centar za stanovnike becirske i šire. U martu je održano svečana otvorenje kojem je prisustvovao gradonačelnik Dr. Michael Ludwig. Zapravo, postoje tri VHS lokacije u Beču koje igraju

VHS LERNCAFÉ na raspolaganje stavlja prostorije za besplatno korištenje.

tada ljudi bili primorani da ostanu kod kuće. Zbog ograničenog prostora u školama, mnogi su tražili mesta gdje bi se mogli koncentrisati na svoj rad i učiti bez ometanja. Naš Lerncafé je bio vrlo popularan u tom periodu. Imali smo studente koji su

Široko razumijevanje obrazovanja je za nas vrlo važno i nastavićemo tako da radimo.”

- Herbert Schweiger

ključnu ulogu u istoriji Bečkih narodnih škola: VHS Wiener Urania, koja je prije nekoliko godina renovirana, VHS Ottakring, koja trenutno prolazi kroz proces renovacije, i nova VHS polycollege Stöbergasse.

Hoće li VHS Lerncafé biti u ponudi i ove godine i kakva su dosadašnja iskustva s ovim projektom?

Da, VHS Lerncafé i dalje je dio naše ponude. Tokom pandemije, ovaj program je bio veoma korišten, jer su

radili na svojim završnim radovima, ali i starije parove koji nisu mogli plesati zbog zatvorenih plesnih škola i nisu imali dovoljno prostora kod kuće. U našim prostorijama je to bilo moguće. Ovo široko razumijevanje obrazovanja je vrlo važno za nas i nastavićemo tako i dalje da radimo. Prostorije su dostupne i mogu se koristiti besplatno za lične interese.

Hoće li se ove godine nuditi besplatne obrazovne aktivnosti za djecu i mlade u otvorenim bazenima?

Apsolutno, ovaj program ćemo ponuditi na istim tri bazena kao i prošle godine: Kongressbad, Strandbad Gänsehäufel i Laaerbergbad. Ovaj projekat je već usvojio i grad Beč i vrlo dobro je prihvaćen. Ovo predstavlja izvrsnu priliku da se igračke edukativne aktivnosti spoje s opuštenom atmosferom na otvorenom bazenu. I za roditelje ima mnogo informacija i savjeta na licu mjesata za aktivnosti kod kuće.

„Naravno, mi imamo uhodani standardni program koji uvijek dobro prolazi kod naših polaznika. Međutim, otvoreni smo i za inovacije i pratimo aktuelne trendove i potrebe.“

■ Autorka: Milica Vuković

TROŠKOVI ODRŽAVANJA:

Je li moj obračun tačan i šta mogu uraditi u vezi s tim?

Razgovarali smo sa Mag. Harisom Džidićem i Mag. Jakobom Leinsmerom izadvokatske kancelarije G&L kako bismo razjasnili pitanja u vezi sa provjerom obračuna troškova održavanja.

Pored kirije, stanari u Austriji takođe moraju plaćati operativne troškove tj. troškove održavanja koji se često previše naplaćuju ili neispravno obračunavaju. S obzirom na trenutno povećanje cijena i rastuće troškove u mnogim oblastima, važno je izbjegavati nepotrebne troškove. „Troškovi održavanja su redovni troškovi koji nastaju korištenjem zgrade, stana ili zemljišta, kao što su troškovi za vodu, smeće, čišćenje dimnjaka i upravljanje. Ovi troškovi se naplaćuju od strane zakupodavca i snosi ih zakupac. Stoga je moguće provjeriti

račun, mora dokazati da su troškovi stvarno nastali. Ako ne postoji dokaz o troškovima, operativni troškovi su vjerovatno neispravno obračunati. U tom

„Utvrđivanje troškova održavanja je individualna stvar.“

operativne troškove do tri godine unazad”, ističe Mag. Džidić. Nažalost, ovi troškovi se u Austriji veoma često neispravno obračunavaju, što može dovesti do visokih troškova za stanare. „Kada zakupodavac izda

slučaju, postavljaju se dva pitanja: jesu li iznosi tačni i jesu li obračunati troškovi razumni?”, objašnjava Mag. Leinsmer.

Kako da znate da li su Vaši troškovi pravilno obračunati?

Obračunavanje troškova održavanja je složena tema i za mnoge stanare predstavlja izazov. Postoje tri mogućnosti za određivanje visine troškova održavanja: možete sami provjeriti vaše troškove, angažovati pravnu pomoć ili advokata ili koristiti pomoć finansijera procesa. Advokati G&L su već obrađivali hiljade slučajeva obračunavanja troškova održavanja i sarađuju sa nekoliko osiguravajućih kuća za pravnu zaštitu. Utvrđivanje otroškova održavanja je individualna stvar i zavisi od svakog

MALE GREŠKE pri obračunavanju troškova dovode do većih iznosa.

troškovima održavanja, trebali biste provjeriti popis svih navedenih troškova kako biste se uvjerili da su ispravno izračunati i navedeni. Jedan primjer bio bi lift: ako je u računu naveden popravak, ali se radi o redovitom održavanju, to su pogrešno obračunati troškovi. Vaš vlasnik nekretnine mora svoj obračun troškova

30. juna sljedeće godine nakon nastanka troškova poslovanja. Stanar koji se nalazi u stanu na dan razgledanja stana mora izmiriti sve troškove, uključujući one koje su u prethodnoj godini prouzročili prethodni podstanari", objašnjava Mag. Džidić.

Advokatska kancelarija G&L već je uspješno podržala mnoge stanare u vezi sa njihovim troškovima održavanja, a i dostupna je za individualno i profesionalno savjetovanje. Mag. Leinsmer ističe: „Važno je da stanari poznaju svoja prava i da ne okljevaju tražiti stručnu pomoć u slučaju nejasnoća ili sumnji. Često čak i male pogreške u obračunu mogu dovesti do velikih razlika u troškovima."

„Moguće je do tri godine unazad provjeriti troškove održavanja.“

pojedinačnog slučaja. Zato je veoma važno pronaći pravog partnera za provjeru. „Ukoliko primite obračun sa previsoko obračunatim

poslovanja podnijeti u skladu sa Zakonom o stanarinama (MRG) odnosno Zakonu o zajedničkom korištenju stambene jedinice (WGG) najkasnije do

Najbolji poznavaoци/savjetnici za podstanare

Generalno, stanari bi trebali pažljivo pristupiti pregledu svojih operativnih troškova i, ako postoji sumnja, potražiti profesionalnu podršku. Precizna provjera može, ne samo, smanjiti troškove, već i doprinijeti tome da vlasnici ubuduće pažljivije pregleđuju i ispravno sastave svoje izvještaje.

KONTAKT

Gottgeisl Leinsmer Weber Rechtsanwälte GmbH

Mag. Haris Džidić
Tel.: +43 1 600 27 71 – 50
Mobilni: +43 670 550 75 73
E-Mail: hd@gl-recht.at

Maderstraße 1
1040 Wien
www.gl-recht.at

Kroz istoriju, zlato je uvijek bilo prepoznato kao vrijedna imovina. Neke od najranijih zapisa opisuju zlato kao poželjno, kako kao umjetnički oblik, tako i kao oblik valute. Danas je ulaganje u zlato jedan od najpopularnijih oblika ulaganja. Saznajte u ovoj reportaži možete li i vi profitirati od pametnog ulaganja u ovaj plemeniti metal.

■ Autorka: Milica Vuković

ULAGANJE U ZLATO:

Sve što treba da znate

Otkada su prvi novčići od zlata kovani oko 550. p.n.e., predstavljali su važan temelj svjetskog monetarnog sistema. Međutim, pronađeno je i blago koje sadrži zlato, a smatra se da datira još iz perioda 4.000 godine p.n.e. Ovo znači da je značaj ove imovine povezan sa moći i bogatstvom već dugi period. Čak i kada su zemlje prešle sa novčića od zlata na praktičnije papirne novčanice, „zlatni standard” je značio da ove papirne valute i dalje zadržavaju važnu vezu sa zlatom.

Ono što zlato čini posebnim i danas jeste upravo njegova rijetkost, koja i dalje fascinira ljudе. Zlato je toliko

rijetko, da svijet proizvodi više čelika u jednom satu nego što je izlo zlata od početka zabilježene istorije. Takođe, zlato se primjenjuje u različitim oblicima. Više od polovine zlata koje se koristi danas upotrebljava se za nakit, a oko 25% se upotrebljava za novčice i poluge. Pored toga, ovaj metal igra važnu ulogu u industriji. Tehnologija je veliki pokretač potražnje za zlatom, i pored drugih plemenitih metala, koristi se u svemu, od pametnih telefona do električnih automobila. Međutim, u digitalnom dobu u kojem postoji mnogo načina ulaganja novca, zašto zlato i dalje ostaje važan temelj u portfoliju svakog pametnog investitora?

Zlato – sigurno utočište za vaš novac

Kada se govori o sigurnim investicijama, zlato je uvijek u vrhu popisa. Ono je dokazano investicijsko sredstvo koje zadržava svoju vrijednost tijekom dugog vremenskog razdoblja. Osim što je poznato kao „kralj plemenitih metala”, zlato je takođe poznato kao sredstvo razmjene tijekom kriznih situacija. Jedna od najvažnijih prednosti ulaganja u zlato je ta što je oslobođeno poreza na promet. Za razliku od drugih plemenitih metala poput srebra i platine, zlato se može povoljnije kupiti. Također, zlatom je najlakše trgovati u odnosu na druge plemenite metale, jer se lako prepoznae i cijeni. Zlato je neovisno o bankama

i financijskim institucijama -ključno u vrijeme kada se sve više ljudi boji kriza u državama. Uz zlato, posjeduje se realna fizička vrijednost, koja se ne oslanja samo na papir i nema osiguranje. Po red toga, još jedna od prednosti ulaganja u ovaj plemeniti metal jeste raspodjela rizika u kriznim vremenima. Ulaganje u materijalnu imo-

Foto: iStock

ZLATOM
se najviše
trguje na
londonskoj,
američkoj i
šangajskoj
berzi.

50%
konzumacije
svjetskog
zlata
nalazi se
u nakitu.

KINA
je najveći
proizvođač
zlata
za 2023.
godinu.

KOMENTAR

Mag. Walter Hell-Höflinger,
osnivač i vlasnik
kompanije
Gold & Co

Zlato kao „sigurna luka”

Trenutno imamo takozvanu stagnacionu inflaciju. To znači da uz visoku inflaciju dolazi i slab ekonomski rast. Na to se dodaju posledice Covid-19, rat u susjedstvu, bankrot banaka u SAD i Evropi, kao i enormna zaduženja država. Početkom rata u Ukrajini, cijena zlata dostigla je novi rekord od preko 60.000 evra po kilogramu. To znači da je cijena porasla za više od 600% od 2000. godine i očekuje se da će nastaviti da raste. Nije jasno kuda sve to vodi, ali jedno je sigurno-inflacija jednostavno neće nestati. Ne može se očekivati da inflacija opada dok ljudi manje troše, a samim tim privreda stagnira. Stručnjaci smatraju da će inflacija ostati na oko 10%. Zbog toga se mnogi od nas pitaju da li je bankama i državama još uvijek moguće vjerovati i da li će naša uštědevina biti progutana jakom inflacijom. Zbog toga se mnogi odlučuju za ulaganje u sigurne plemenite metale. Zlato se smatra „sigurnom lukom”. Čak i najiskusniji trgovci na berzi u kriznim situacijama odbacuju papire od vrijednosti veoma brzo i osiguravaju se plemenitim metalima.

KUPOVINOM ZLATA mogu se prebroditi eko- nomiske neprilike.

vinu poput zlata predstavlja alternativu tradicionalnim oblicima investiranja, kao što su dionice ili nekretnine. S obzirom na sve navedeno, jasno je zašto je zlato uvijek u modi kada se radi o sigurnim investicijama. Ako tražite sigurnost i stabilnost u svijetu koji se često čini nepredvidivim, zlato je definitivno pravi izbor za vas.

Kupnja zlata – izvor dobiti ili rizika?

Kao i kod svakog ulaganja, kupovina i prodaja zlata mogu donijeti ne samo dobit, već i određene rizike. Međutim, zlato nudi jednu značajnu prednost u odno-

su na druge investicijske proizvode – dugogodišnju stabilnost vrijednosti i otpornost na ekonomске krize. Osim promjena u cijeni zlata, valutne fluktuacije također mogu uticati na vrijednost ulaganja. Ipak, čak i ako cijena zlata padne u dolarima ili evrima, jačanje ovih valuta u odnosu na druge može povećati vrijednost ulaganja u drugim valutama. S obzirom na sadašnje niske kamatne stope, mnogi se okreću materijalnim vrijednostima poput zlata kao alternativi za diverzifikaciju portofolia i smanjenje rizika. Međutim, ako zlato ne donosi dobit, stručnjaci preporučuju da se u njega uloži samo 10–20% sredstava.

U svakom slučaju, zlato ostaje privlačna investicija zbog svoje stabilnosti vrijednosti i otpornosti na

ekonomске krize tokom istorije.

Trgovanje zlatom: Pozitivne strane

U pravim okolnostima, kupovina zlata može imati nekoliko prednosti. Potencijalna zaštita od inflacije: Kako inflacija raste, kupovna moć se smanjuje. Dakle, ako imate gotovinu, gubite novac. Zlato, s druge strane, često se smatra zaštitom od inflacije. Kako inflacija raste, tako može rasti i vrijednost zlata, što bi moglo biti poticaj za ulaganje nešto novca u ovaj dragocjeni metal. Ne slažu se svi s ovim, niti vrijednost zlata uvijek raste kad inflacija raste, ali to bi mogao biti faktor ulaganja. Pad realnih kamatnih stopa (koje se oduzimaju od inflacije) mogu se korelirati s rastom cijena zlata. Osim potencijalne zaštite

Ulaganje u materijalnu imovinu poput zlata predstavlja alternativu tradicionalnim oblicima investiranja, kao što su dionice ili nekretnine.

ZLATO je oslobo- đeno od poreza na promet.

od inflacije, kupovina zlata može potencijalno pomoći ulagačima da prođu kroz teške ekonomski uslove, s obzirom da cijena može rasti tokom tih perioda. To ne znači da će zlato uvek rasti kada se privreda čini nestabilnom, ali bi moglo potencijalno pomoći onima koji unaprijed planiraju. Raznolike mogućnosti omo-

poput vremena ulaganja, iskustva ulagača, tolerancije na volatilnost i mnoge druge.

Koji su rizici i negativne strane?

Iako zlato može pomoći da se održi ravnoteža i pruži osiguranje nekim investitorima, postoje i rizici koje treba pratiti.

PROČITAJTE JOŠ >

Koje države posjeduju najviše rezervi zlata?

Svjetsko vijeće za zlato (World Gold Council/WGC) objavilo je novi popis zemalja koje imaju najveće rezerve zlata. Na listi se nalazi 100 najbogatijih zemalja, a na prvom mjestu u svijetu po rezervama zlata su Sjedinjene Američke Države sa 8.133,5 tona. Na drugom mjestu je Nemačka sa 3.377,9 tona, a na trećem Međunarodni monetarni fond sa 2.814,0 tona. Među deset najbogatijih nalaze se Italija, Francuska, Kina, Rusija, Švajcarska, Japan i Holandija. Austrija se nalazi na 21. mjestu sa 279,99 tona.

63. Srbija		18,8 t
77. Makedonija		6,9 t
88. Slovenija		3,2 t
91. Bosna i Hercegovina		3 t

Na 98. mjestu nalazi se Albanija sa 1,6 tona, dok je na posljednjem, 100. mjestu Mongolija sa 1,5 tona.

HRVATSKA

je 2022. godine nakon 20 godina obnovila rezerve zlata, ali je zlato bilo kratko u narodnoj banci, te je odmah proslijedeno u Frankfurt, u kojem se nalazi središte Evropske centralne banke (ECB).

gućavaju nekim ulagačima da kupuju zlato ili srebro (ili oboje) kako bi izgradili raznoliki portfolio. Umjesto da vaš novac bude vezan za jednu klasu imovine, širenje na različite vrste ulaganja, može potencijalno pomoći da bolje upravljate rizikom i prinosom. Ukoliko se ulaganje raspodijeli na zlato i na neke druge plemenite metale, ovo može donijeti dobre rezultate. Naravno, pri ulaganju ulogu igraju i faktori

lako zlato ponekad može preći druga ulaganja, dugoročno gledano, ne mora dobro podnijeti porast cijena. Ako, na primjer, pokušavate uštedjeti za penziju, previše novca uloženo u zlato može usporiti dugoročne dobitke ako zlato kasnije za dionicama. Još jedan potencijalni nedostatak zlata je da postoji tendencija da se okrenemo toj imovini kada tržišta po-

stanu nestabilna. To može dovesti do donošenja odluka temeljenih na strahu, umjesto na onome što je najbolje za dugoročni uspjeh. Ako već niste upoznati sa zlatom i čitavom klasom dragocjenih metala, može potrajati da se brzo upoznate. Odabir ove klase imovine umjesto drugih, poput tradicionalnih dionica ili fiksнog prihoda, nije samo pitanje odabira onoga za što mislite da će vam donijeti veće prihode. Tu su i razmatranja o riziku, novčanom toku, porezima itd. Dakle, dodavanje ove klase imovine može dodati neku složenost vašim investicijskim odlukama.

Zlato kroz istoriju

Zlato je plemeniti metal koji je bio prepoznat kao vrijedna imovina još od davnina. Kroz istoriju, zlato je imalo različite namjene, od nakita do valute, a njegova rijekost i ljepota činili su ga privlačnim i poželjnim. Zlato je toliko značajno u istoriji da su ga mnogi nazivali „metalom bogova“. Civilizacije širom svijeta koristile su ga kao nakit, novac i sredstvo trgovanja. Prvi zabilježeni tragovi upotrebe zlata datiraju još iz 4.000 godine prije nove ere, a prvi novčići od zlata kovani su oko 550. godine p.n.e. Stari Grci i Rimljani koristili su zlato kao valutu, a istorijski zapisi pokazuju da su Kinezzi počeli da koriste zlatne novčice oko 500. godine p.n.e. U srednjem vijeku, evropski kraljevi i kraljice

su koristili zlato za izradu skupocijenog nakita, dok su trgovci na Bliskom istoku koristili plemeniti metal kao sredstvo trgovanja. Od 17. vijeka, mnoge zemlje počele su da koriste zlatni standard, gdje su njihove valute bile vezane za količinu zlata u centralnoj banci. Ovo je pomoglo da se održi stabilnost valuta i sprijeći inflacija. U 19. vijeku, otkrića zlata u Kaliforniji i Au-

Dugo se koristilo kao nakit, novac i sredstvo trgovanja.

straliji dovela su do velikog priliva ovog metala, što je učinilo zlatni standard još važnijim. Međutim, Prvim svjetskim ratom, mnoge zemlje su morale da odstupi od zlatnog standarda zbog povećanih troškova rata. Tokom 20. vijeka, zlato je zadržalo svoju važnost kao imovina, a mnogi investitori i dalje ulažu u ovaj metal kao način da zaštite svoje bogatstvo u vremenima ekonomskih nestabilnosti. Danas, zlato je i dalje prepoznato kao vrijedna imovina i koristi se u različitim oblastima, uključujući nakit, industriju, medicinu i elektroniku.

Ovaj plemeniti metal se kroz istoriju nazivao „metalom bogova“.

GOLD & Co.

Gold kann mehr.
Wir auch.

— ECHTE WERTE —

GOLD HAT KEINE INFLATION

— DIE EXPERTEN FÜR GOLD&CO —

✓ ANKAUF ✓ BERATUNG ✓ INVESTMENT

9. | Währingerstr. 48
22. | Kagranerplatz 1 / 1.OG

Tel | +43 123 50 222
Mail | info@goldundco.at

WhatsApp
+43660 50 50 999

goldundco.at

Trenutna ekomska situacija stavlja pred sve nas velike izazove. Tačna predviđanja o ishodu krize su teška, ali stručnjaci se slažu u jednom: ona će nas još dugo opterećivati. Ljudi sa prostora bivše Jugoslavije su već devedesetih godina morali da iskuse ekonomsku krizu zbog neočekivanog pada dinara. Kao rezultat toga, zlato je postalo pouzdana opcija ulaganja.

Prevazilaženje finansijskih poteškoća pomoću zaloga

Za mnoge ljudе trenutno postoji hitna potreba za novcem, zbog čega se sve više okreću kratkoročnim zajmovima. Umjesto da se obrate bankama, mnogi traže podršku zalagaonica kako bi prevazišli svoje finansijske probleme. Dorotheum Pfand nudi brzu mogućnost međufinansiranja pu-

nekoliko minuta i isplaćuju iznos ili u gotovini ili prebacivanjem na račun klijenta. Založna pozajmica omogućava čak i manje iznose od 35 evra. Prosječno, klijenti dobijaju pozajmicu u iznosu od oko 800 evra za jedno zalaganje nakit, dok su za visoko moderni pametni telefon moguće pozajmice do 500 evra. Nakon

“

Trenutno bilježimo porast od oko 20 posto u novim založnim kreditima.”

- Michael Holubowsky

tem svoje usluge založnog kredita. Zbog inflacije, potražnja za ovom uslugom stalno raste. Osnova za založni kredit su vrijednosti poput zlata, nakita, novčića i satova, ali i poštanskih markica, umjetničkih predmeta, brendiranih bicikala i tehnoloških uređaja kao što su pametni telefoni ili tabletii. Dodatna usluga je takođe otkup zlata.

Zlato ili dragocjenost?

Kada je u pitanju utvrđivanje prave vrijednosti skrivenih blaga, osnovno stručno znanje i temeljna provjera su neophodni. Nije se dovoljno samo obratiti prodavcu. Za pouzdanu procjenu preporučuje se oslanjanje na iskustvo i znanje renomirane zalagaonice Dorotheum. U ovoj kompaniji stručnjaci sa iskustvom vrše procjenu vaših dragocjenosti, pažljivo i sa ekskluzivnim znanjem, provjeravajući svaki pojedinačni komad. Samim tim, stručni tim obučen je za posao koji postoji samo u Dorotheumu, a to je da su ujedno i majstori zlatarstva.

Iskusni zlatari procjenjuju zalog za

toga, sa založnim listom u kojem je naveden i rok otplate, klijenti odlaze kući sa finansijskom podrškom.

Založna pozajmica omogućava ljudima brz i jednostavan pristup novcu. Povraćaj zalog varira u zavisnosti od trajanja pozajmice. Kod založenog nakita, povraćaj se obično vrši nakon

ZALOZI Povraćaj zaloga varira u zavisnosti od trajanja pozajmice.

produženja roka. U Dorotheumu 90% klijenata vrti svoje založene predmete. Naravno, i založne kuće zarađuju na ovoj usluzi, jer postoji naknada za procjenu, čuvanje i sigurno skladištenje zaloge. Na primjer, kamate i naknade za založeni nakit u vrijednosti od 800 evra za rok otplate od tri mjeseca iznose 28 evra mjesečno. Ako zalog nije vraćen, predmeti se stavljuju na prodaju.

Zajmovi koji se brzo odobravaju

Dorotheum omogućava pružanje svoje finansijske usluge u filijalama širom

Dorotheum zalagaonica nudi kreditne usluge kao brzu opciju za međufinansiranje.

tri mjeseca sa dodatno dva mjeseca produženja roka, dok kod tehnoloških predmeta povraćaj se može izvršiti nakon mjesec dana uz dodatni mjesec

Austrije, kao i potpuno digitalnu obradu založnih poslova. Za razliku od bankarstva, gdje se primjenjuju lična odgovornost i ugovorni propisi, založna pozajmica se temelji samo na založenom predmetu kao garanciji za založnog povjerioca: Novac se isplaćuje odmah, bez provjere kreditne sposobnosti, a klijenti ostaju bez dugovanja.

Kontakt:

DOROTHEUM Pfand

Dorotheergasse 17, 1010 Wien

25 poslovnicu u Austriji

od toga 11 u Beču.

Tel. +43-1-515 60-276

www.dorotheum-pfand.com

**Iskusni zlatari
procjenjuju zalog
za nekoliko minuta
i isplaćuju iznos
ili u gotovini ili
prebacivanjem na
račun klijenta.**

A dramatic, low-key photograph of a woman in a dark setting. She is sitting with her head in her hands, her body slumped forward in a gesture of despair or deep thought. The lighting is moody, with strong highlights on her hands and face against a dark background.

MOJA SUDBINA

■ Autorka: Vera Marjanović

Kad život zaboli...

Kad život krene po zlu, neki ljudi lek pronalaze u sopstvenoj snazi, odlučni da krenu putem ozdravljenja. Nažlost, neki drugi posustanu, pa krenu linijom manjeg otpora. Ipak, u bujici se slamka spasa pojavljuje kad joj se najmanje nadaju.

Tijana L. (28) rođena je u Austriji, a imala je samo tri meseca kad su je mama i tata odneli u malo mesto u Srbiji i ostavili kod očevih roditelja. Smatrali su da je tako za sve najbolje jer su planirali da rade i što više zarade, pa da se sa uštedevinom vrte kući. No, kao i mnogi drugi koji su kovali slične planove, nisu se nikad vratili, a njihova čerka tvrdi da su joj tom i drugim lošim odlukama gotovo uništili život. Trebalo je puno ubedivanja i molbi da Tijana pristane na razgovor za magazin KOSMO. Nakon više odustajanja, njena isповест je konačno pred vama. Možda će nekom pomoći da shvati kako uvek postoji izlaz, ma koliko da je teško.

„Sećanja mi sežu u vreme kad sam napunila tri godine. Odrastala sam kod bake i dede na periferiji

„Roditelji, koji su mi bili daleki i gotovo nepoznati, doveli su me u nepoznati grad i u školi ostavili među nepoznatom decom.“

malog gradića, a roditelje sam viđala tri puta godišnje: za Božić, Vaskrs i kad su leti na tri nedelje dolazili na godišnji odmor. Nije bilo oskudice jer su pare stizale iz Beča, ali ne mogu reći da sam imala srećno detinjstvo. Sva deca

su imala mamu i tatu, a ja samo strogu baku i uvek polupijanog dedu. Niko mi nije čitao priče pred spavanje, niko me nije mazio i tepao mi. Kad dođu, roditelji su sve vreme provodili sa majstorima koji su zidali kuću, a pokloni koje su mi donosili nisu me činili radosnom. Negde kad sam napunila četiri godine, mama je rodila moju sestru Bojanu, ali nju su zadržali kod sebe u Austriji. Ta mala drekavica je postala centar njihovog sveta, a ja sam im bila samo nevaspitani i nezahvalni teret. Naravno, nijednog časa nije pomenuto da bih im se i ja mogla pridružiti u dalekom svetu, naročito kad je došlo vreme za polazak u školu. Za mene je bila dobra i škola u Srbiji.

Tako bi i ostalo da se uzimu, kad sam napunila devet godina, baka nije razbolela, a s dolaskom proleća

je zauvek otišla. Završila sam tu školsku godinu, a u septembru sam se prvi put u životu obrela u Beču. Roditelji, koji su mi bili daleki i gotovo nepoznati, doveli su me u nepoznati grad i u školi ostavili među nepoznatom decom, koja su

PORODICA

Tijana u detinjstvu nije dobila podršku svojih najbližijih.

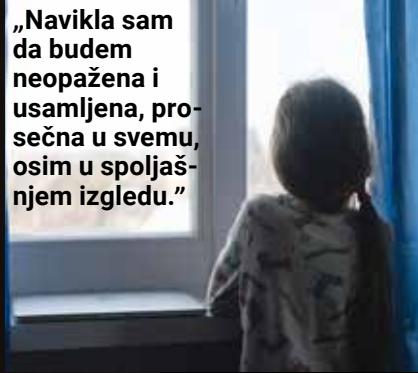
govorila meni nepoznati jezik. Znam da nisu bili srećni što su me morali uzeti sa sobom, ali sa dedom nisam mogla da ostanem. Moja mala sestra nije želela da deli sobu sa mnom, pa sam smeštena u dnevni boračak, uz obećanje da ćemo se brzo preseliti u veći stan, gde ću imati svoj prostor.

Hod po mukama

Roditelji su unajmili veći stan, ali moja sestra je prva birala sobu za sebe. Nisam se bunila jer sam sve vreme bila uplašena i užasno usamljena. U školi mi je bilo teško da pohvatam sve konce jer mi učenje jezika nije išlo lako, pa sam tu školsku godinu ponovila. Kasnije je bilo bolje, ali pohvalu od roditelja nikad nisam dobila. Navikla sam da budem neopažena i usamljena, prosečna u svemu, osim u spoljašnjem izgledu koji se počeo menjati ulaskom u pubertet. Pogledi dečaka su mi pokazivali da sam im zanimljiva, a meni je to podizalo samopouzdanje. Devojčice me baš i nisu volele jer sam, za razliku od njih, ja ličila na devojku. Nije se to dopadalo ni mojim roditeljima, pa su me gledali podozriivo, pratili su svaki moj korak, a mama je nevešto pokušavala da sa mnom vodi žensko-ženske razgovore. Nažalost, među nama nije izgrađeno povrjenje onda kad je trebalo, tako da je nikad nisam pitala za savet, mada je bilo puno toga što me je zbumjivalo. Koliko sam bila nepripremljena za život shvatila sam kad mi se desio prvi

strašni lom. Još nisam imala punih 15 godina, kad me je drugarica iz razreda pozvala na rođendan. Bila sam iznenadena pozivom, a ujedno i srećna što ću postati deo tog meni nedostiznog društva. Pored naših vršnjaka, došlo je i nekoliko starijih momaka. Jedan od

„Navikla sam da budem neopažena i usamljena, prosečna u svemu, osim u spoljašnjem izgledu.“

njih je sve vreme bio pored mene, nagovarajući me da pijem alkohol. Kako sam odbijala, primetila sam da se nešto domundava sa našom domaćicom, a potom je ona neočekivano ljubazno počela da mi priča kako se dopadam njenom rođaku i da treba da budem fina sa njim jer je on važna faca u društvu. Želela sam da idem kući, ali sam ipak popila neko piće koje mi je odmah udario u glavu. Posle jednog, došlo je i drugo, a kasnije nisam ni znala koliko alkohola sam popila. U neko doba sam postala svesna da se sa onom važnom facom nalazim na krevetu u zamraćenoj sobi. Vršljao mi je po telu, pokušavajući da mi skine odeću. Optimala sam se i nemušto mumlala, zahtevajući da me pusti, a on mi je kao odgovor udario par

**Nakon silovanja,
usledili su i udarci.
Masnice na njenom
telu videla je i njena
porodica, koja se
sramila ove devojke.**

snažnih šamara. Uradio je šta je naumio, a ja sam ujutro u svojoj sobi oplakivala svoju nemoć, posmatrajući masnice po celom telu. Videla ih je i moja mama kad je popodne s posla došla kući i bilo joj je sve jasno. U porodici je nastao haos. Roditelji su urlali, vredali su me i udarali, ponavljajući da sam ih obrukala. Nisam htela da im govorim o detaljima svog strašnog iskustva, niti ko me je silovao. Tri i po meseca kasnije, znala sam da ulazim u sledeći krug pakla jer za to vreme nisam imala meševni ciklus. Zaokruglila sam se, pa je mama jednog dana ušla u moju sobu i pitala me jesam li trudna. Čutala sam kao zalivena, ona je plakala, tata je pretio da će me ubiti, a sestra je rekla da me mrzi jer sam svojim dolaskom u kuću uništila i njen život. Sledecg dana sam sa mamom otišla na pregled, a lekar mi je čestitao na urednoj trudnoći. Izbezumljenoj mami je mirno saopštio da je za prekid kasno. Naravno, ja ni-

sam želela dete jer ni sama nisam bila odrasla. Kod kuće je zasedao porodični savet u proširenom sastavu jer mu se preko interneta pridružila rođaka koja je u Beogradu medicinska sestra. Ona je dobila zadatku da pronađe bolnicu u kojem će mi prekinuti trudnoću, nezavisno od toga koliko će zahvat koštati.

Otvoreni prelom duše

Bilo je jezivo sve to kroz šta sam prošla. Vratila

je trajalo duže od godinu dana, pa sam jednog dana samoinicativno odlučila da odem kod lekara. Kako sam bila maloletna, zamolio je komšinicu da ide sa mnom i da se predstavi kao moja mama. Odbijala me je dosta dugo, ali je na kraju popustila. Doktor mi je prepisao sredstva za smirenje i jačanje, uz predlog da se javim psihologu. Sve sam obećala, jedva čekajući da uzmem lekove i da konačno

„Majka je plakala, tata je pretio da će me ubiti, a sestra je rekla da me mrzi.“

sam se u Beč izranjavane utrobe, sa otvorenim prelomom duše. Nastavila sam da idem u školu, ni sa kim nisam razgovarala u pauzama, a ni kod kuće. Vredno sam učila, što je bilo vidljivo po ocenama. No, za moje roditelje nije bilo uočljivo da sam u dubokoj depresiji, da sam gotovo prestala da jedem, a nesanicu je postala moje hronično stanje. To vegetiranje

počnem da spavam. U prvo vreme je sve funkcionalo jer sam se držala preporučene doze. Uspevala sam da odspavam po četiri-pet sati noću, pa sam bila odmornija i raspoloženija. I dalje sam vredno učila jer sam bila zacrtala plan da završim HTL i da se zaposlim, a da se potom odmah iselim iz roditeljskog stana. No, s vremenom je nesanica počela da se vraća, pa sam pojačavala dozu sredstava za smirenje. Kad više nisam od lekara mogla da dobijem recepte za tablete, snalazila sam se na razne načine.“

„Kad više nisam od lekara mogla da dobijem recepte za tablete, snalazila sam se na razne načine.“

**100.000
ljudi u Austriji
je ovisno
o tabletama.**

6%
**ove brojke
čine žene.**

TABLETE je Tijana nabavlja- sa Balkana, ali i od dilera u Beču.

kako treba da se ugleda na svoju sestru. Gorko sam pomislila kako oni koji bi trebalo da mi budu najbliži, zapravo ništa ne znaju o meni.

Put u samostalnost

Završila sam školu sa najboljim ocenama i odmah krenula da tražim posao i stan, ne obaveštavajući nikoga o tome. Roditelji su mi čestitali na uspehu i počeli da prave planove za moju budućnost, ne pitajući me šta ja želim. Pustila sam ih da se uljuljkuju u sopstvenoj važnosti, a samo dva meseca kasnije sam im saopštila da sam našla posao

je da ima rešenje za mene. Bila sam mu do neba zahvalna kad me je povezao sa sumnjivim tipom koji je počeo da mi prodaje ekstazi tablete. Postala sam mu stalna mušterija, zavisna od tableta koje sam mešala sa sredstvima za smirenje. Neverovatno, ali to mi je davalо snagu da funkcionišem kao da je sve u najboljem redu. Roditeljima je bilo čudno što za džeparac koji sam dobijala nikad ne kupim sebi neki

„Preseljenje u novi stan doživila sam kao osvajanje slobode.“

komad odeće ili šminku, što sam jako mršava, ali nisu prepostavljali da ja svaki cent dajem za drogu. Ipak, nisu previše ispitivali jer su bili zadovoljni mojim uspehom u školi i činjenicom da nigde ne idem putom mojih vršnjakinja. Bili su ponosni na sebe što su me „bezbolno“ oslobođili greha rane mladosti i što me je to opametilo. Njihova pažnja je uglavnom bila usmerena na moju sestru koja je prolazila kroz burni pubertet, što ju je činilo neposlušnom i agresivnom. Negde u tom periodu sam prvi put čula da su joj rekli

u dobroj firmi i da se selim u stan u kojem će živeti sa još dve devojke. Naravno, napravili su tešku scenu, optuživali su me da sam nezahvalna, kakva sam uvek bila. Tada sam prvi put čula da su isplanirali da zajedno sa njima podignem kredit za stan u vlasništvu i za očev dugo željeni novi automobil. To je bila kap koja je prelila čašu, pa sam smogla snage da im otvorenko kažem kakvo mišljenje imam o njima, da sam zbog njih oduvek nesrećna, prvo što sam ih bila željna dok sam bila mala, a onda i zato što sam shvatila da ni-

kad nećemo imati normalni odnos. I to je bio kraj. Ja svojoj porodici više nisam pripadala.

Preseljenje u novi stan doživila sam kao osvajanje slobode. Devojke, obe studentkinje, bile su vrlo drage, a na poslu su me kolege prihvatile ljubazno. Od plate sam mogla da plaćam račune, mogla sam i lepo da živim da nije bilo moje zavisnosti. I dalje sam mešala ogromne količine tableta za smirenje, koje sam na crno nabavljala sa Balkana, sa raznim tabletama koje sam kupovala od dilera po Beču. Već sam izgubila kontrolu nad sobom, pa sam znala da prespavam ceo vikend. S naporom sam ustajala ujutro da bih otišla na posao, a troma i usporena, kakva sam postala, izazivala sam začuđene poglede okoline. Desilo mi se u par navrata da mi je glava klonula na radni sto u firmi, pa me je šef pozvao na razgovor i objasnio mi da neće moći još dugo da toleriše moje čudno stanje koje se odražava i na kvalitet rada.

Shvatila sam da je vrag odneo šalu, pa sam nastojala da smanjam dozu opijata tokom radne sedmice, ali vikendi su bili vreme kad sam se prepustala svom poroku. Sustarnaka sam objašnjavala da mi treba puno sna i odmora, pa me nisu dirale.

„S naporom sam ustajala ujutro da bih otišla na posao, a troma i usporena, kakva sam postala, izazivala sam začuđene poglede okoline.“

„Moj divni lekar i psihijatar kod koga me je preporučio, imali su sa mnom mnogo strpljenja.“

U to vreme je počeo da mi se sve češće obraća mladi kolega na poslu. Donosio mi je kafu kad bi primetio da sam mamurna, zajedno smo koristili pauzu za ručak i postajali sve bliskiji. Bio je vrlo ljubazan i drag, pa sam nekoliko puta pri-

stan uzela tablete za smirenje. Sledecg dana nisam otišla na posao, nego kod lekara da otvorim bolevanje. Iskusni doktor je video da nisam u normalnom stanju, pa je tražio da napravim laboratorijske nalaze. Iz njih je video da mi je organizam u haosu zbog velike koncentracije opijata u krvi. Zakazao mi je termin za razgovor na kraju radnog vremena, a onda je dugo pričao sa mnom, očinski toplo i posvećeno. Sve sam mu ispričala, prvi put otvarajući sva vrata duše iz koje je kuljao bol. Predložio mi je da krenem na psihoterapiju kod njegovog kolege, a kad mi je objasnio da to plaća zdravstveno osiguranje, pristala sam.

Povratak sebi

Moj divni lekar i psihijatar kod koga me je preporučio, imali su sa mnom mnogo strpljenja. Znali su da sam potpuno sama jer sa roditeljima i sestrom nisam imala kontakte, pa su strpljivo počeli da leče i moje telo i dušu. Izbacili su sve otrove koje sam godinama uzimala i dali mi terapiju koja me je držala u gotovo normalnom stanju. Na poslu sam počela da se popravljam, što je šef primetio i pohvalio me. A Leo, moj mladi kolega, nije odustajao od mene. Iako je uz posao završa-

vao građevinski fakultet, uvek je nalazio vremena za naše šetnje i duge razgovore. Jednom, dok smo u predvečerje hodali pored Dunava, ispričala sam mu potpuno iskreno sve svoje muke. Nisam štedela sebe, nisam mu skrivala svoje potonuće u zavisnost, a on me je samo držao za ruku i brisao mi suze. Nije pokušavao da me poljubi da me ne bi uplašio. Tako se brižno ponašao prema meni sledećih pet meseci, pokazujući neverovatno strpljenje i privrženost. O odnosu sa Leom sam razgovarala sa svojim te-

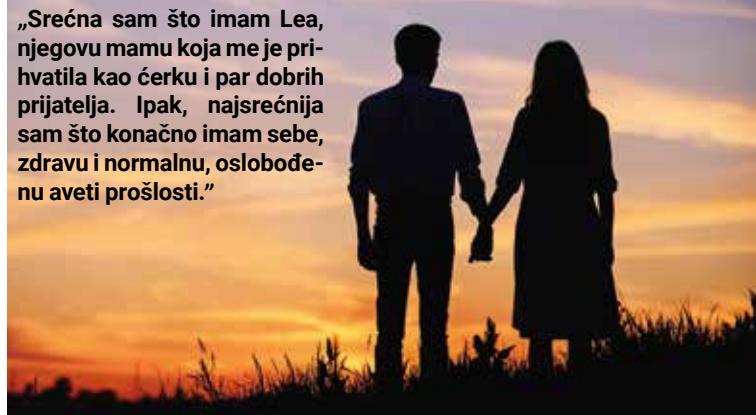
živimo zajedno, radimo zajedno i srećni smo. Ja više ne idem na terapije i čista sam, smirena i vesela. Spavam normalno, popravila sam se u svakom pogledu. Moram priznati da su nas pandemija i sva ona silna zaključavanja dodatno zbljžila jer smo sve vreme provodili zajedno i potpuno se upoznali. U septembru ćemo se venčati, a želimo i bebu. Lekar je razbio moje strahove od trudnoće, kako zbog onog prvog teškog iskustva, tako i od mogućih posledica iz vremena kad sam bila zavisnica od tableta. Volela bih da imam

„Lekar je razbio moje strahove od trudnoće.“

rapeutom. On je predložio da jednom dođemo zajedno na razgovor. Priznajem, bilo mi je neugodno da mom prijatelju to prenesem, ali kad sam smogla snagu, on je istog časa rekao da mu samo kažem kad je termin. Nikad se u životu nisam osećala bolje i voljenije nego tog dana kad smo Leo i ja sedeli u psihijatruvoj ordinaciji i razgovarala o mom, pa i o našem problemu. Moj prijatelj je rekao da je moje stanje zapravo i NAŠ problem jer sam mu jako važna i da smo u međuvremenu on i ja postali MI. Prošle su od tog razgovora pune četiri godine. Leo je završio fakultet, a ja sam se upisala na ekonomiju.

deočiću kojoj ću biti najbolja mama na svetu. Biću joj sve ono što moja mama meni nikad nije bila. Roditeljima sam sve oprostila. Shvatila sam da su mi oni dali onoliko koliko su umeli u svom emotivnom siromaštvu. Ponekad se vidimo i bude mi žao što ne umem da premostim provaliju koja zjapi među nama. Srećna sam što imam Lea, njegovu mamu koja me je prihvatile kao čerku i par dobrih prijatelja. Ipak, najsrećnija sam što konačno imam sebe, zdravu i normalnu, oslobođenu aveti prošlosti. Svesna sam da samo takva mogu biti dobra ljudima koje volim i svom budućem detetu.

„Srećna sam što imam Lea, njegovu mamu koja me je prihvatile kao čerku i par dobrih prijatelja. Ipak, najsrećnija sam što konačno imam sebe, zdravu i normalnu, oslobođenu aveti prošlosti.“

NÖ Wohn- und Heizkostenzuschuss 2023

Die Teuerung ist eine der größten Herausforderungen. Deshalb setzt Niederösterreich jetzt insgesamt 85 Millionen Euro des Bundes so ein, dass damit bis zu zwei Drittel der Menschen im Land entlastet werden können.

Jetzt
beantragen!
Bis 30.6.2023

Hilfe mit Hausverstand:

- Rasch und unbürokratisch
- Unabhängig von der Wohn- und Heizform
- Sozial gerecht:
Menschen mit kleinem Wohnraum bekommen genauso viel wie Menschen mit großer Wohnfläche.
- Je mehr Personen im Haushalt, desto mehr Förderung:
150 Euro für die erste und 50 Euro für jede weitere Person.
- Einkommensgrenze:
40.000 Euro Brutto-Haushaltseinkommen pro Jahr bei einer Person mit Hauptwohnsitz in Niederösterreich.
100.000 Euro, wenn an der Adresse mehrere Personen ihren Hauptwohnsitz haben.

Mehr Informationen online unter: www.noe.gv.at
Telefon-Hotline: 02742 9005 15970
Mo – Fr 7:00 – 19:00, Sa 7:00 – 14:00 Uhr

HIV je virus o kojem su ispričane mnoge priče – i tačne i pogrešne. U narodu postoje teorije i nagađanja o prenošenju virusa, o razvoju bolesti, o osobama koje obolevaju, o životu sa HIV-om i smrti od njega. Protiv HIV-a nema vakcine, ali se drži pod kontrolom.

Naziv HIV označava tzv. Humanu Imuno-deficijentni Virus i oslikava njegovu osnovnu karakteristiku i delovanje. I pored straha koji izaziva i samo njegovo pominjanje, činjenica je da od HIV-a štite dobri kondomi, sterilne igle i jako dobra postojeca terapija. Naravno, u svemu je najbitnija prosvećenost, samozaštita i samokontrola kod rizičnih grupa, a to su uglavnom homoseksualci i zavisnici od opijata koji se uzimaju intravenskim putem. Šta god da neko kaže, treba znati da infekcija HIV virusom nije sramota, pa se i kod najmanje sumnje treba obratiti lekaru. O nastanku infekcije i kasnijem eventualnom obolenju od AIDS-a, razgovarali smo sa stalnom konsultantkinjom magazina KOSMO, dr Vesnom Budić-Spasić.

KOSMO: Kako se virus HIV prenosi?

**Dr. Vesna Budić-Spasić,
doktorica opšte medicine**

Dr. V. Budić-Spasić: On pripada grupi retrovirusa i prenosi se preko sluzokože i krvi, najčešće seksualnim kontaktom ili preko predmeta kontaminiranih krvlju osobe pozitivne na virus. Može se preneti i tokom medicinskih intervencija, transfuzijom krvi, tetoviranjem ili sa majke na dete. Infekcija se odvija vrlo različito, što se oblika i vremena pojavljivanja bolesti tiče. Čak i kad dođe do infekcije, ne mora obavezno da se javi i bolest. Period inkubacije može iznositi i više godina, a da za to

vreme inficirana osoba nema nikakvih tegoba. Infekcija se vrlo često otkriva slučajno, ako se traži nalaz krvi. Iz tog razloga se kod priprema za operaciju i do danas održalo kontrolisanje krvi na virus HIV kako bi se, pre svega, spričilo dalje slučajno širenje infekcije na medicinski personal koji u svakom trenutku može doći u dodir sa ćelijama krvi pacijenta. Virus je uvek intraćelijski parazit i ne može da opstane i da se razmnožava van ćelije. Preživjava vrlo kratko vreme pri prelasku iz jedne ćelije u drugu. Preferira ćelije odgovorne za imunitet tzv. T-limfocite i kad se useli u jednu takvu ćeliju, uništava je tj. okreće njen metabolizam u svoju korist, pa ona više nije sposobna da obavlja svoju primarnu funkciju. Ako za-

terano osetljiv i nije u stanju da se bori protiv napadača koji mu u normalnom stanju ne mogu naneti nikakvu štetu. Infekcije koje se razvijaju na imunodeficitnoj podlozi, nazivaju se oportunističkim. Postoji par njih koje se vrlo brzo pojave i ubijaju pacijenta, tako da neke druge i nemaju vremena da se pojave i pokažu svoju patološku moć. Najčešće i najbrže se pojavljuju gljivične infekcije koje napadaju sistemske organe i dovode do teških smetnji u jednjaku i celom

„Čak i ukoliko dođe do infekcije virusom, ne mora da se javi i bolest.“

hvati veliki broj ćelija, dolazi do masivnog pada imuniteta domaćina, što stvara osnovu za razvoj kliničke slike.

Šta se zapravo događa?

Kod pada imuniteta, čovekov organizam postaje pre-

digestivnom sistemu. Kad se pojave prvi simptomi, infekcija HIV-om postaje bolest koja se naziva AIDS ili Acquired Immune Deficiency Syndrome, što u prevodu znači „stečeni imunodeficitni sindrom“. Stečeni je zato što se razvio naknadno, delovanjem virusa, tj. nije urođen. Nakon toga se pojavljuje Pneumocystis Carini koji prouzrokuje teška zapaljenja pluća. Sledeći su virusi koji izazivaju teške oblike tumoru kože (Kaposi sarkom), tumoru grlića materice ili tumoru limfnih čvorova. Opšte stanje organizma, koji rapidno propada, postaje vrlo teško i vodi u sigurnu smrt.

Da li je HIV obavezno i najteža presuda?

Broj zaraženih je u celom svetu jako veliki i procenjuje se na oko 40 miliona. Broj obolelih je svakako mnogo

Autorka: Vera Marjanović

HIV – prosvećenost je najvažnija!

HIV-Test

„SAFER SEX“ & „SAFER USE“
nude mogućnost zaštite kako se infekcija ne bi dalje prenosila.

manji jer je medicina od pojave bolesti do danas uspela da bolest stavi pod skoro potpunu kontrolu. Zato je i broj umrlih postao sporadičan i meri se pojedinačnim slučajevima, osim na tlu Afrike, gde još uvek medicina nije dovoljno pružila korak. Naravno, bolest je, prema starom dobrom pravilu, bolje sprečiti, nego lečiti. U medicinskim ustanovama i prilikom medicinskih intervencija, mogućnost infekcije je zaista svedena na najmanju moguću meru. U današnje vreme izuzetno su retki slučajevi infekcija jer su higi-

jenske mere, barem u Evropi, na vrlo visokom nivou.

Gde su neuralgične tačke?

Kao veliki problem i dalje su ostale dve velike grupe koje još uvek vrlo lako dobijaju i prenose zarazu, a pritom ih je jako teško kontrolisati i uvesti u neki red. Prosvećivanje i omogućavanje upotrebe kondoma i sterilnog materijala za aplikaciju intravenoznih opojnih droga, sprovodi se gde god je moguće. Problemi nastaju kad se zavisnici nađu na ulici u velikim grupama i kad više nisu u stanju da kontrolišu svoje ponašanje. Predoziranost i promiskuitet, u kombinaciji sa virusom, dovode do mnogo veće destrukcije organizma, nego što bi sam AIDS. Da bi se doprlo do svesti pripadnika rizičnih grupa, medicina propagira dve stvari: „Safer

40 miliona

Ijudi u svetu je oboljelo od infekcije virusom HIV.

Sex“ i „Safer Use“, što u biti nudi mogućnost zaštite da se infekcija ne bi prenosila sa jednih na druge ljude.

Koliko pomaže redovno testiranje?

Vrlo su važne česte kontrole krvi kojima se detektuje prisustvo virusa u organizmu. Danas postoje vrlo osetljivi i precizni testovi koji se u laboratorijama mogu raditi čak i anonimno. Testiranju se rutinski podvrgavaju davaoci krvi, trudnice i kandidati za operativno lečenje. Ostali osiguranici takođe imaju pravo na besplatno testiranje pod dijagnozom sumnjivog

kontakta ili ponavljačih infektivnih sindroma kod kojih nije nađeno žarište. Većini stanovništva testiranje ne predstavlja nikakv problem, dok ga jedan deo populacije izbegava zbog straha od rezultata. Napuštanje komforne zone neinformisanosti ‘bolje da ne znam’, za njih predstavlja veliki problem i radije ostaju neobavešteni. Uglavnom su to ljudi koji su svesni nekog svog izleta, bilo u seksualnom ili zavisničkom obliku i teško im pada konfrontacija sa eventualnim problemom koji bi u slučaju HIV-a bio vrlo lako rešiv.

HAUS DER BARMH[♥]IGKEIT

**Professionalität
liegt uns im Blut.**
Zusammen bedeutet Pflege einfach mehr.

- Für unsere Bewohner*innen, die wir kompetent betreuen und deren Lebensqualität uns am Herzen liegt.
- Für die Angehörigen, denen wir mit unserer Expertise zur Seite stehen.
- Für unsere Kolleg*innen, denen wir Arbeit mit Sinn, Zukunft und aktivem Mitgestalten ermöglichen.

Jetzt bewerben auf
jobs.hb.at

■ Autorka: Milica Vuković

ELEMENTAL:

„Volimo iznenaditi publiku“

Bend Elemental ne ograničava svoj izraz samo na rap, već obuhvaća različite stilove, što ih čini jedinstvenima. Razgovarali smo sa Mirelom Priselac-Remi i Lukom Tralićem-Shotom o njihovoj glazbi, novom albumu i budućim planovima.

KOSMO: Nedavno ste izdali dva singla: Hajde ljubav doći/Usta na usta. Zanimljivo je da su obje pjesme suprotne u emociji. Je li ovo slučajno? I možete li nam reći kako su zapravo nastala ova dva singla?

Shot: Pa iskreno priznajem da nije bilo ciljano da baš oba singla budu ovakva, dijametralno suprotna u emociji. U procesu smo rada na novim pjesmama i kroz različite skice, od kojih neke postanu i potpune pjesme, se igramo s raznim temama i kutevima iste teme. Sada se poklopilo da su ove dvije pjesme baš sukladne, da ne kažem obrnuto proporcionalne, jedna drugoj. I to nam je bilo zabavno!

Može li publika očekivati još iznenadenja od Elemental-a? Jesu li ova dva singla najava novog albuma i kada bismo ga mogli očekivati?

Remi: Apsolutno da, na sva pitanja u ovom pitanju (smijeh). Ako smo jedno naučili tijekom godina, onda je to da Elemental zaista voli iznenaditi publiku, pa čak i one slušatele koji su „navikli“ na određeni zvuk koji stvaramo. Svaki album privuče jedan dio novih slušatelja, a ostavi za sobom nekoga tko nije fan novog zvuka, no to je sasvim normalan i uobičajen dio procesa kojeg se ne bojimo. Mi jednostavno, moramo eksperimentirati i stalno istraživati nešto novo, jer je to u prirodi našeg benda, a možda i u našim osobnim prirodama. Novi album, nadam se, prezentirati ćemo u jesen/zimu 2023., kao modni dizajneri, nova kolekcija za neka nova, druga vremena.

Na mnoga socijalna pitanja, na prostoru Balkana, se još uvijek nije

pronašao adekvatan odgovor. U mnogim vašim društveno angažiranim pjesmama bavite se našim mentalitetom. Koliko smo se promjenili kroz ovih tri deset godina, i jesmo li uopće?

Shot: Mi se mijenjamo, ali nikada dovoljno. Naravno da se svašta dogodi i neki novi pogledi se čak i kod nas stvore, ali dok mi malo promjenimo svoju optiku, ostatak svijeta ode daleko. Pa mi to onda opet želimo sustići, frustriramo se oko svega toga i žalimo što nismo kao oni. I opet napravimo skok, ali džaba kad svijet opet ode dalje. Tako ti to ide s našim mentalitetom. A hoćemo li neki adekvatan odgovor na sve ovo što nam se događa pronaći – pa nikada do kraja. Jer ako i nađemo neki suvisao odgovor, taj odgovor će biti previše zapaljiv pa ćemo se krenuti svađati po vjerskoj i nacio-

nalnoj osnovi. To smo vježbali de-setjećima i savršeno dobro znamo napraviti oko svake ozbiljnije teme.

Ima li nade za mlade ljude i nove generacije, koje ostaju na prostoru bivše Jugoslavije? Hoće nam ikada biti bolje?

Remi: Mislim da je Balkan oduvijek bio prostor velikih migracija, odakle su ljudi odlazili trbuhom za kruhom. Zato me ne čudi što ljudi, nakon npr. otvaranja hrvatskih

no sazrijevale nakon potresa koji je pogodio Zagreb. Mislili smo da će relativno brzo završiti pandemija pa smo album pustili u javnost u nekom trenu s nadom da ćemo opet dobiti priliku svirati i tako staviti album na mapu. Ali lockdowni nikako nisu prestajali i zapravo se „Ilica“ nije nikada odsvirala kako treba. Jednostavno je to ostao taj neki izgubljeni album sa sjajnim pjesmama koje svoje koncertno ruho nikada nisu dobile. Par pjesama smo uspjeli uvrstiti sada na repertoar,

pjesme poslije „Romantike“, ne zvuče kao „Romatika 2“ ili „Romatika 3“, nego drukčije i svježe.

Šta vas najviše motivira da i dalje stvarate i pravite pjesme koje predstavljaju fuziju različitih žanrova?

Shot: Nama je stvaranje pjesama uвijek jedna zabava i relaksacija. Kao što netko voli sport, netko drugi skuplja značke i salvete, tako nas zabavlja svirati, ići na probe i raditi neke pjesme. Tako da motivacija u onoj ranoj fazi je

„Ljudi koji žive na Balkanu imaju tendenciju uвijek za stvari tražiti krivca negdje drugdje, osim u sebi.“

„Nama je stvaranje pjesama uвijek jedna zabava i relaksacija... Zabavlja nas svirati, ići na probe i raditi neke pjesme.“

granica prema EU zaista u velikoj mjeri odlaze odavde. Ovo je divan prostor, teritorijalno, ali ljudski, nosi veliko breme velikih sukoba i nije lako imati to klatno nad glavom. Pogotovo ne mlađim generacijama koje smo uvjerili da je svijet globalno selo, i koji se odlučuju isprobati život na nekim drugim geografskim širinama i dužinama. Ljudi koji ovdje žive imaju tendenciju uвijek za stvari tražiti krivca negdje drugdje, osim u sebi. Dok god ne pogledamo, dubinski prema unutra, i ne shvatimo gdje grijemo, neće nam biti bolje.

Vaš bend slavi 25 godina od osnivanja. Sada kada se osvrnete na vašu karijeru, za koju pjesmu ili album mislite da je mogao ili trebao bolje da prođe kod publike. Šta biste promijenili u vezi sa tim?

Shot: Pa tužno je kako je posljedni album prošao. Zasluzio je više. To je album „Ilica“. Na tom albumu su pjesme koje su nastale neposredno prije početka pandemije i onda još dodat-

ali ne možemo cijeli album svirati. Ne stane u setlistu jer treba ispoštovati i one starije pjesme. I tako... tužno je ispalio... šteta...

Dio ste alternative scene na Balkanu. Kako gledate trenutačno na najnovije trendove u glazbi i hoćete li, kao i do sada, ostati vjerni sebi i svom pravcu?

„Mi smo vjerni sebi, čak i kad to nije popularni narativ, muzički ili tekstualno.“

Remi: Mi smo vjerni sebi, čak i kad to nije popularni narativ, glazbeni ili tekstualno. I unatoč tome što se konstantno mijenjamo, ne slijedimo trendove nego ih se trudimo izmislti. Nije lako sa svakim albumom rastegnuti se izvan sigurne zone „posljednjeg hita“ i okrenuti se na neku posve drugu stranu, da bi istražio što još drukčije i novo možeš donijeti na scenu. Ali mi to konstantno radimo. Zato nam

zapravo vrlo prizemna i jednostavna. Ali onda kada napraviš tu neku grubu skicu pjesme, onda krene neko propitivanje teme, poliranje ideje o tekstu i samog teksta. I zato ispadne koji puta vrlo komplikirano i slojevito. A to je sve dio neke naše unutarnje igre. Trudиш se napraviti nešto što te uzbudi, pa da onda to uzbudi i ostatak benda a na kraju se nadamo i da se publika

pronađe u svemu tome. Čudan je taj proces. Na trenutke potpuno introvertniran a kasnije potpuno javno ogoljava sve što jesmo ili želimo biti.

Kakvi su vam planovi za budućnost?

Remi: Novi album, novi singlovi, nova mjesto na koja odlazimo svirati. I nadam se, puno smijeha i radošti dok sve to radimo.

ELEMENTAL je prisutan na muzičkoj sceni već 25 godina.

WIENER FEST WOCHEN

Otvaranje festivala Wiener Festwochen

Bečki festival Wiener Festwochen se ove godine održava od 12. maja do 21. juna i obuhvata 36 produkcija iz oblasti pozorišta, opere, muzike, plesa, performansa i likovne umetnosti na ukupno 20 lokacija, od Parlamenta do Donauparka. Program uključuje 7 samostalnih i 11 koprodukcija.

Prodaja karata za ovogodišnji bečki festival Wiener Festwochen počela je 6. marta. Intendant festivala je Milo Rau, jedan od najpoznatijih evropskih režisera, a direktorka Artemis Vakianis.

Ovim festivalom će se u Beču od 12. maja do 21. juna održati 36 produkcija, uključujući novu predsta-

vu opere Lulu i kabare program „Toxic Pommes“. Predstave će se igrati na sceni Burgtheatra, i u Volksoperi, kao i drugim poznatim bečkim kulturnim institucijama.

Fokus je na „svakodnevnim herojima, mitovima i nobelovim dobitnicama“.

„Radujemo se što ćemo se ponovo vidjeti na pozornicama Burgteatra i Volksopere, ali i u Metropolu ili Porgy & Bess-u, tokom 2023. godine. Ponasni smo i na naše saradnje sa pozorištem Theater an der Wien, Volksoperom, Tanzquartier-om i Kunsthalle Wien-om. U ovom kontekstu posebno smo ponosni što smo zajedno sa Kunsthalle Wienom uspjeli da doveđemo dobitnicu Turnерove nagrade, Lore Pruvost, za ovogodišnju izložbu“, kaže direktorka festivala Artemis Vakianis.

Freude, Konsequenz und Geduld sind der Nährboden für eine gelungene Zwei- und Mehrsprachigkeit.
Zwetelina Ortega

Prezentacija priručnika za roditelje

Hrvatski Centar u Beču organizuje 25. maja 2023. godine u 19:00 časova veče za roditelje na kojem će se održati prezentacija priručnika za roditelje „Višejezično odrastanje“.

Vodič za roditelje i pedagoge koji ih ohrabruje da vide dvojezičnost i višejezičnost kao šansu za djecu i njihovu budućnost, razbija pogrešne predrasude i otvara ideje i mogućnosti za opušten

pristup dvojezičnosti i višejezičnosti, bez obzira o kojim se jezicima radi. Za izdavanje Priručnika zaslužan je Hrvatski Centar u Beču, kao i Linguamulti, obrazovni i savjetodavni institut. Predavanje na prezentaciji održaće Dr. Georg Gombos uz moderaciju Dr. Katharine Tyran.

Vrijeme održavanja: 25. maja 2023. godine u 19:00 časova.

Mjesto održavanja: Hrvatski centar, Schwindgasse 14.

Predstava Rodne igre Teatra Breza

U nedjelju 23. maja sa početkom u 19:30 časova bečka publika će imati priliku da uživa u predstavi „Rodne igre“ bečkog teatra Breza.

Dramski komad u režiji i adaptaciji Ene Pavlović ukujuje na problem pozicije i uloge umjetnosti u društvu koje propagira antikulturu i kritički se osvrće na problem inertnosti i otuđenosti osnovnih društvenih činilaca na globalnom, kao i na nivou porodice.

Predstava je rađena po motivima djela „Porodične priče“ Biljane Srblijanović.

U predstavi glume: Zina Serdarević, Miloš Jović, Diba Agić, Šahin Šivšić, Ines Gvoždar. Asistent predstave je Anja Lazić Akaratočić, a za kostimografiju je zasluzna Irma Imamović.

Ulažnice su dobrovoljan prilog, a rezervacija mjesta za predstavu moguća je putem E-mail adrese:

teatarbreza@gmail.com

Vrijeme održavanja: 23. maj 2023. godine sa početkom u 19:30 časova.

Mjesto održavanja: Spektakel, Hamburgerstraße 14, Wien.

Koncert Kanda, Kodža i Nebojša

Kultni beogradski bend Kanda, Kodža i Nebojša ponovo će nastupiti u Beču, ovog puta u okviru promocije novom albumu Beton.

Ovaj bend ponikao je iz srpske generacije X, bend se specifičnim amalgamom fanka, roka, regea, džeza. KKN i dalje zvuče svježe, koncizno i jezgrovito. Gitare su sirovije, bučnije i direktnije, a glas pjevača Olivera Nektarijevića je i dalje versatilan i predstavlja odavno definisan identitet benda. (Aleksandar S.Janković, City Magazin)

KKN znaju da vrhunski odsviraju sve što požele, na nivou su „starih majstora“ rok muzike. Ali to nije poenta, nego ono što KKN imaju da kažu, i gitarama i glasom.

Vrijeme održavanja:
Subota, 20. maj 2023.

Mjesto održavanja:
REPLUGGED, Lerchenfelderstrasse 23, Wien, Austria

Kupovina karata:
Karte se prodaju po cijeni od 25 evra na sljedećim mjestima:
-Cafe Talisman, Liebharts-gasse 49, 1160 Wien
-Galea Records, Kaiserstraße 67, 1070 Wien.

Dani Alke u Badenu

Manifestacija Dani Alke u Austriji održat će se ove godine od 16. do 18. juna u Badenu pokraj Beča.

Program će ove godine u Austriji uključivati tri događanja:

- U petak 16. juna sa početkom u 17:00 sati održaće se koncert Glazbene kapele grada Sinja.
- Mjesto održavanja: Pješačka zona Kurparka (Fußgängerzone zum Kurpark), Baden.
- U subotu 17. juna će se održati bogati cijelodnevni program koji počinje u 10:00 sati, a trajaće sve do 21:30. Mjesto održavanja: Trabrennbahn in Baden, Mühlgasse 69. Ulaz je besplatan. U sklopu subotnjeg programa planirana je tura o povijesti Sinjske alke, igre za odrasle i za djecu, radi-

onice, kao i program na bini koji će biti upriličen plesom i glazbom hrvatskih grupa iz Austrije, Mađarske, Slovačke i Hrvatske, kao i tradicionalne austrijske glazbe. Pored toga će se održati i viteški turnir.

- U nedjelju 18. juna će se održati završni koncert i defile.
- Informacije o događaju možete dobiti putem mail adrese: alka@cro-at.eu.

Promocija knjige Putujuće kazalište

Promocija knjige „Putujuće kazalište“ Zorana Ferića održaće se u ponedjeljak 22. maja sa početkom u 19:00 časova.

kompleksna porodična saga u kojoj se prelамaju sudbine autorovih živopisnih predaka i tragične slike naše zajedničke prošlosti. Duhovit, povremeno ironičan, a na momente i potresan, sa upečatljivim epizodama i živim dijalozima, „Putujuće kazalište“ je impresivan roman koji bi bio događaj i u nekoj velikoj evropskoj književnosti.

Uz moderaciju Katje Gasser i tumačenje na njemačkom jeziku Klaus Detlef Olofa, koji je ujedno i preveo knjigu na njemački jezik, publiku će imati priliku uživati u zanimljivoj večeri uz autora knjige.

Vrijeme održavanja promocije: 22. maj 2023. godine sa početkom u 19:30 časova.

Mjesto održavanja: Hauptbücherei Wien, Urban-Loritz-Platz 2a, 1070 Wien. Potrebna je rezervacija karata na stranicu: www.ticket.wien.gv.at.

Humanitarni projekat Humetnost 2023

Ove kao i proteklih godina Srpski Centar, zajedno sa SPKD Prosvjetom organizuje humanitarni projekt prikupljanja sredstava i pomoći za mališane sa Kosova i Metohije.

„Humetnost 2023“ predstavlja manifestaciju u sklopu humanitarnog projekta „Za dečiju radost“ i prvenstveno je okrenuta deci, sa jasnim fokusom na podršku i pomoći onima kojima je to najpotrebnije.

Cilj manifestacije jeste animiranje javnosti u pogledu izazova i problema sa kojima se deca s ovog područja susreću, kao prikupljanje sredstava i donacija kao vida praktične pomoći. I ove godine „Humetnost“ će okupiti veliki broj dece koja će učešćem u projektu svojim ličnim primerom pokazati ljubav prema svojim vrš-

njacima i poslati im jasnu poruku da nisu sami. Pored Srpskog Centra u realizaciji samog projekta učestvovalice i veći broj drugih zainteresovanih organizacija, čime se nastoji širiti polje delovanja. Sva prikupljenja sredstva biće lično uručena mališanima u Kosovskoj Mitrovici.

Vreme održavanja: 2. juna 2023. u 18:00 časova.

Mesto održavanja: VHS, Schwendergasse 41, 1150 Wien.

KOSMO je razgovarao sa Ljubomirom Bratićem, filozofom, publicistom i aktivistom koji se bavi temom migracija, o gastarbajterima i pravima radnika u Beču, kao projektu „Muzej migracija”.

■ Autorka: Milica Vuković

„Ne postoji interes grada Beča za gastarbajtere ovog grada”

KOSMO: Kako se odvijala migracija ljudi sa prostora Balkana u Austriji?

Ljubomir Bratić: U Austriji se razvijalo nekoliko paralelnih migracija. Istoriski gledano, postoji velika migracija ljudi sa prostora bivše Jugoslavije, koja je dovela do toga da nas u Austriji ima oko pola miliona. Važno je napomenuti da naša istorija sa Austrijom počinje dosta ranije, još sa Habsburškom monarhijom. Međutim, prve velike migracije zabilježene su tokom Drugog svjetskog rata, kada su prinudni radnici dovođeni u Austriju na rad, a onda i nakon rata, Podunavske Švabe koji su istjerani iz Vojvodine. Od šezdesetih godina pa sve do danas broj ljudi koji dolaze u Austriju na „privremeni rad” se povećava. U sedamdesetim počinje i kriza, te se uvode i prvi zakoni o zapošljavanju strane radne snage, čija je svrha bila da se smanji broj ljudi koji dolaze. Ljudi koji su odlažili, ostavljali su porodice, kuće, a često se smatra da je dolazilo više muškaraca, nego žena. Ipak, ovo nije istina, jer je broj žena koje su dolazile oko 48%, a muškaraca 52%.

Osamdesetih i devedesetih se ipak mijenja situacija, šta se tačno desilo?

Veliki broj ljudi se ne želi da vratiti na Balkan, jer nemaju realne mogućnosti za povratak. Tada se ovi ljudi ukorjenjuju sa svojim porodicama u Austriju. Sa

Ljubomir Bratić, filozof, aktivista i publicista.

raspadom Jugoslavije i dolaskom izbjeglica iz Hrvatske, Bosne i Hercegovine i Kosova se mijenja i struktura ljudi ovdje. Tada su ljudi primani kolektivno dobijajući smještaj i novac po članu porodice. Što je najvažnije, postojala je mogućnost da predaju za radnu dozvolu i da promijene status izbjeglice ka gastarbajterstvu. Ovo je trajalo do skoro 1996. i ti ljudi su uspjeli da legalizuju svoj boravak, te da ostanu u Austriji. Mnogi uspijevaju

i da se ostamostale i dolazi do masovne pojave naših restorana. Ovaj val donosi novi potencijal, ali i potrebe. Mijenja se ideološki pristup države dolaska. O povratka radne snage, pričalo se sve do pojave pojma „dijaspora”. Od 1989. više nemamo radnike na privremenom radu, nego „dijasporu”. Dijaspora su naši ljudi, ali nisu radnici. Preuzima se naziv dijaspora kao nacionalni, a ne socijalni naziv.

Recite nam nešto više o pojmu Gastarbeiter (privremeni radnici) i kako je došlo do dolaska naših ljudi na privremeni rad za vrijeme Jugoslavije?

Ovo je pojam koji je nastao na njemačkom govornom području zbog potreba tadašnjih država za jefinom

nema toliko mesta na tržištu rada. Samim tim, ona je prisiljena da te mlade lude šalje na „privremeni rad” u kapitalističke države, odnosno, one protiv kojih je se borila u ratu. Ovo je veliki korak za Jugoslaviju, ali je ujedno i zbor razlike između socijalizma i kapitalizma, veliki ideološki raskorak. Tadašnja politika je smatrala, kada se izgradi dovoljno fabrika i napravi infrastruktura, onda će svi ti radnici koji su otišli moći da se vrate u Jugoslaviju. Tako Jugoslavija 1966. godine zaključuje sa Austrijom Sporazum o zapošljavanju radne snage u Austriji, kojog tada treba jeftina radna snaga. Ljudi takođe dolaze iz drugih zemalja kako bi radili u Austriji, kao što su Italija i Turska. Privremenost je

„Privremenost je diskurs koji je u jednom momentu odgovarao svim subjektima migracije.”

radnom snagom. Pojam privremenosti je, ovdje od strane Jugoslavije, ideološki opravдан. Dvadeset godina nakon Drugog svjetskog rata Jugoslavija se gradi, a pojavljuju se mlađi i snažni ljudi za koje država

diskurs koji je u jednom momentu odgovarao svim subjektima migracije: Državi koja šalje radnike - Jugoslaviji, državi koja prima radnike-Austriji, te ljudima koji pristaju na „privremeni rad”.

Klub jedinstvo Ilinden na prvim Radničkim sportskim igrama u Lincu 1980. godine.

Formiranje
sportskog kluba
„Jugoslavija“.

Sporazum o regulisanju za pošljavanja jugoslovenskih radnika u Austriji.

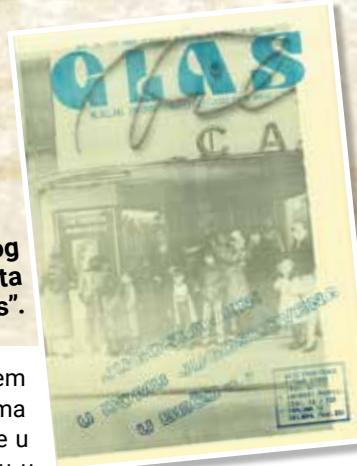
Kako gledate stalno uvođenje novih propisa kada se radi o pravima radnika?

Zakoni koji su donošeni sedamdesetih, a koji su i danas u detalje razrađeni, veoma dobro ograničavaju radnu snagu, kako bi ona ostala radna snaga, i kako ne bi napredovala. Austriji je još šezdesetih trebala radna snaga, i država je uvodila sve zakone koji tako regulišu društvo da ovi ljudi, koji su došli da rade, ostanu jeftina radna snaga. Strana radna snaga bila je i potrebljana kako se ne bi povećavale plate već postojećoj austrijskoj radnoj snazi. Danas, sve to isto važi i vidimo da se u vezi sa ovim nije mnogo toga promijenilo, samo što je sve mnogo kopleksnije regulisano. To su birokratske klopke o kojima nikao ne priča. Svi mi manje više spadamo u te grupe, koje su ograničene.

Kada su nastala prva udruženja naših ljudi (gastarabajtera) u Austriji?

1966. u Sporazumu o regulisanju zapošljavanja jugoslovenskih radnika u Austriji postojao je para-

Naslovica nedjeljnog informativnog lista „Oglas“.

graf (9, Tačka 2), u kojem Austrija dopušta ljudima koji iz Jugoslavije dolaze u Austriju da se organizuju u određena društva. Austrija tim ugovorom, ne smije da to zabranjuje. Ovo pokazuje da je Jugoslavija mislila na svoju radnu snagu. Postojala je čvrsta veza između Jugoslovenskog saveza sindikata i Austrijskog saveza sindikata. Ti ljudi, u trenucima više nisu pojedinci, nego se udružuju i organizuju dobijajući zajednički glas. Interes tog glasa je sport, kultura, folklor, a ne traženje svojih prava, sve iz razloga ponovnog povratka o kojima su i dalje razmišljali. Za razliku od nas, ljudi iz Turske, koji su dolazili nakon dva državna puča u toj zemlji, su dosta više bili politički osvješćeni, te su i u Austriji željeli da se bore za svoja prava. Ipak veliki je uspjeh naše zajednice, to što se uspjela organizovati.

U Beču je osamdesetih postojalo oko pedeset naših klubova, kao i krovna organizacija Zajednica klubova na gradskom, ali i državnom nivou. Postojala je struktura koja je organizovala i velike manifestacije, kao na primer Radničke sportske igre organizovane osamdesetih na kojim je učestvovalo nekoliko hiljada ljudi. Danas, imamo Smotru folklora, koja je isto osnovana u to vrijeme. Sa raspadom Jugo-

slavije, udruženja i klubovi su napuštali Savez. Iako su svi ti klubovi bili jugoslovenski, postojalo je ideološko pitanje jednonacionalnosti.

Kako je nastao projekat „Muzej migracije“ i šta se sa njim desiće?

Zajedno sa Arifom Akkićem i drugim aktivistima, krenuo sam da bavim sa skupljanjem građe i materijala za izložbu „Gastarabajteri“.

U septembru ove godine će Ljubomir Bratić, zajedno sa Elenom Messner, organizovati konferenciju-perfomans pod nazivom „Ko se plaši Muzeja migracije?“.

MUZEJ
migracije u
Beču nikada
nije otvoren,
a građa za
njega
postoji.

onda se krug za taj diskurs opet zatvorio. U okviru te izložbe smo 2004. godine organizovali i diskusiju o „Muzeju migracije“. Izložba je bila jako uspješna, a materijal smo ponudili Bečkom muzeju, koji nije imao interes za ovu građu. Ova izložba je tada bila potrebna pojedincima, kako bi skupili svoje političke poene. Pravi interes za građu i materijal, te očuvanje istog, nije postojao. Interesovanje za ovu istoriju grada Beča ne postoji. Ja bih rado predao sav materijal koji posjedujem kada bih znao da on

Shvatili smo ubrzo da nema tih materijala i da arhivi ne posjeduju veoma malu građu o pojmovima kojih nas zanimaju, a koji itekako igraju ulogu u istoriji ovog grada. Baš zbog te stalne marginalizacije naših ljudi u Austriji, željeli smo da pitanje gastarabajtera i migranata stavimo u fokus. Za jedan kratki period ostvarenja i organizovanja ove izložbe uspjeli smo staviti ovu grupu ljudi u fokus javnosti, a

neće biti uzalud upotrebljen ili bačen u podrum muzeja. Građa se nalazi kod mene, a za sada u planu imam nekoliko projekata na kojima radim. U septembru ove godine organizujem sa književnicom Elenom Messner u okviru Wienwoche veliku konferenciju-perfomans na temu muzeja migracije i diskusiju sa svim direktoricama i direktorima Bečkih muzeja pod nazivom „Ko se plaši Muzeja migracije?“.

Mjesečni horoskop

Znak mjeseca

BIK

Snažan i pouzdan, bik je prvi kada dođe do ubiranja plodova vrijednog rada. Ljubitelji su svega što je dobro i lijepo i veoma često će biti okruženi materijalnim zadovoljstvima. Osobe rođene u znaku Bika su veoma senzualne i taktilne. Dodir im je veoma važan kako u poslu, tako i u romansi. Stabilan i konzervativan, bik je među najpouzdanijim znakovima zodijaka. Tvrdoglavost je osobina koja ga tjera da stvari istera do kraja, kako bi sve bilo po standardima. Veoma su kreativni i uživaće u činjenici da prave stvari sopstvenim rukama.

SNAGA: Pouzdan, strpljiv, muzikalni, praktičan.

SLABOST: Tvrdoglav, beskompromisani, posesivan.

OMILJENA BOJA: Ljubičasta.

Ovan (21.3 - 20.4)

Uživajte u zajedničkom vremenu sa vašim partnerom. Slobodni Ovnovi mogu upoznati zanimljivu osobu putem društvenih mreža.

Pred vama je pozitivan period koji vam može donijeti vezu o kakvoj čeznate. Očekuje Vas produktivan mjesec u kojem će imati volje za dodatne, honorarne poslove. Morate da cijenite sebe. **KOSMO SAVJET:** Potrebna vam je fizička aktivnost.

Bik (21.4 - 20.5)

Moguće su melanolikične misli, a kako bi ih izbjegli ostanite u pokretu i fokusirani na dnevne zadatke. Nema većih promjena na privatnom planu za Bikove koji su u dužoj vezi i braku. Slobodne očekuju zanimljivi kontakti. Na poslu je situacija odlična. Očekuje vas realizacija projekta. **KOSMO SAVJET:** Pripazite na osjetljivost želudca.

Rak (22.6 - 22.7)

Ako ste u vezi, očekujte dublje razumijevanje i povezanost sa partnerom. Slobodni Raci će upoznati nekoga ko će im promijeniti život. Komunikacija je ključ za uspjeh. Na poslovnom planu, maj vam donosi nove mogućnosti za napredak i razvoj. Očekuju vas dodatni prihodi. **KOSMO SAVJET:** Ne plašite se promjena.

Lav (23.7 - 23.8)

Slobodne lave očekuje stupanje u vezu sa osobom koju ste upoznali putem posla. Zauzete Lavove očekuje podrška od strane partnera. Moguća je promjena posla, ali ćete ostvariti sve što zamislite. Nemojte trošiti velike količine novca na garderobu, trebali biste da štedite. **KOSMO SAVJET:** Pokažite svoje liderske sposobnosti na poslu.

Blizanci (21.5 - 21.6)

Napokon pronalazite balans u vašem životu. Blizanci u braku dolaze do ključnih dogovora sa partnerom. Slobodni uživaju u svom solo statusu. Pred Vama je naporan mjesec u poslovnom smislu. Nemojte odustati od svojih ciljeva. Očekuje vas dobro finansijsko stanje. **KOSMO SAVJET:** Razmislite o novijim hobijima.

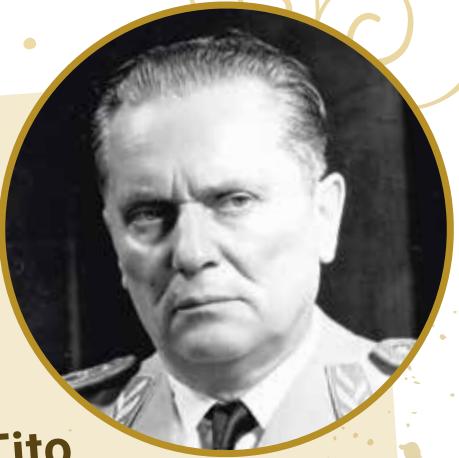

Djevica (24.8 - 23.9)

Mogući su uzbudljivi susreti i potencijalne nove romantične veze. Ukoliko ste u vezi, ovo je mjesec u kojem biste trebali da radijete na jačanju veze sa partnerom. Razgovarajte o svojim osjećanjima i budućim planovima. Ovo je mjesec izazova na poslovnom planu. Ipak, Vaša upornost sve pobijeđuje. **KOSMO SAVJET:** Pripazite na svoje rashode.

Horoskop poznatih

Josip Broz Tito

7.5.1892. Kumrovec, Hrvatska

je bio predsjednik Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije od 1953. do 1980. godine. Uz to Josip Broz je bio lider Komunističke partije Jugoslavije (kasnije Savez komunista Jugoslavije) od 1937. do 1980 godine, vođa Narodnooslobodilačke borbe od 1941. do 1945. godine, a kasnije i vrhovni komandant Oružanih snaga SFRJ. Jedan je od osnivača Pokreta nesvrstanih. Josip Broz Tito, doživotni predsjednik SFR Jugoslavije i Saveza komunista Jugoslavije, umro je 4. maja 1980. godine u Ljubljani. Sahranjen je 8. maja, po sopstvenoj želji u Kući cvjeća na Dedinju uz prisustvo 209 delegacija iz 127 zemalja, i 700.000 ljudi.

Vaga (24.9 - 23.10)

Vaš šarm i ljubaznost privlače potencijalne partnere, ali budite sigurni da ne ulazite u vezu samo zbog straha od samoće.

Ako ste u vezi, očekujte harmoničan period u kojem ćete se sa partnerom uživati u zajedničkom vremenu i razmeni nežnosti. Na poslovnom planu, očekujte napredak i priznanje za vaš trud i zalaganje. **KOSMO SAVJET:** Ne zanemarujte važnost brige o sebi.

Skorpija (24.10 - 22.11)

Ovaj period nudi mogućnost da istražite svoje emocije, ciljeve i snove. Fokus će biti na ličnom rastu. Ne očekuju vas velike promjene na ljubavnom planu. Na poslovnom planu, ovaj mjesec donosi prilike za napredovanje i rast. Vaša upornost i posvećenost poslu neće proći nezapaženo. **KOSMO SAVJET:** Pokušajte da budete samokritičniji.

Strijelac (23.11 - 21.12)

Maj donosi Strijelčevima energiju preduzimljivosti i entuzijazma. Biće vam važno da održite ravnotežu između vaših ličnih i profesionalnih obaveza. Ako ste slobodni, izadite i pokušajte da upoznate nove ljude. Ukoliko ste u vezi, uživaćete sa partnerom. Moguće su nove poslovne prilike. **KOSMO SAVJET:** Probajte da istražite nove ideje.

Jarac (22.12 - 20.1)

Maj vam donosi focus na profesionalnom nivou. Ovaj mjesec pruža priliku za promišljanje o vašim ciljevima i ambicijama. Postavite jasne ciljeve u komunikaciji sa drugima. Doći će do naglih promjena na poslovom planu. **KOSMO SAVJET:** Ostanite smireni i posvetite se sebi.

Vodolija (21.1 - 19.2)

Maj za Vodolije donosi kreativnost, inovacije i promjene. Bićete motivisani da istražite nove ideje. Ukoliko ste slobodni, ovaj mjesec donosi prilike za nove romantične veze. Ukoliko ste u vezi, razgovarajte više sa partnerom. Vaše jedinstvene ideje i sposobnost da razmišljate „izvan kutije“ impresioniraće vaše kolege. **KOSMO SAVJET:** Budite oprezni sa novcem.

Ribe (20.2 - 20.3)

Vaša osetljivost i empatija biće vaše najjače oružje u ovom periodu. Ove vaše osobine privlače potencijalne partnere, ali budite sigurni da ne ulazite u vezu samo zbog straha od samoće. Zauzete Ribe očekuje stabilan period. Vaša intuicija će vam pomoći da donosite ispravne odluke i uspešno rešavate probleme. **KOSMO SAVJET:** Razvijajte svoje vještine.

FC Diamant Linz ponovni prvak u futsalu

Futsal klub Diamant Linz je po treći put postao šampion Prve austrijske futsal lige (ÖFB) pobijedivši Stella Rossa rezultatom 9:8 u seriji penala.

Ovo je prava priča o uspjehu koja je počela prije deset godina u Gornjoj Austriji: 2013. godine osnovan je klub FC Diamant Linz—deset godina kasnije, ovaj klub je po treći put šampion Prve austrijske futsal lige.

„Igrački smo bili najbolja ekipa u Austriji. Takođe, mi smo mnogo uložili da bismo mogli da proslavimo ovakve uspjehe”, kaže sportski direktor Diamanta, Agan Fejzić osvrćući se na početke osnivanja kluba.

„Na početku smo bili grupa dobrih prijatelja. Već-

na nas je bila registrovana u amaterskim klubovima i igrala Futsal sa strane”, naglašava on. Sada se situacija promjenila: osim nekoliko igrača, poput Mateja Vidovića i Endija Nuhanovića iz Donau-Linz-a ili Steva Rozića iz Hörschinga, svi igrači u Diamantovom timu su pretežno futsal igrači – i igraju fudbal na terenu sa strane, kada je to moguće. „Većina naših protivnika igra sa pravim fudbalerima. Ali za nas je futsal u prvom planu”, kaže Fejzić. Ispred 500 navijača, dva puta su odigrala otvorenu

utakmicu u Bundeschulzentrum Auhof. Nakon 40 minuta igre, rezultat je bio 4:4, što je značilo da se moralio igrati penale. U odlučujućoj seriji penala, četiri igrača Stella Rosse su promašila, dok su tri igrača Diamant Linza takođe bila neuspješna. Na kraju, Nermi Džinić je postigao odlučujući gol koji je donio titulu futsal prvaka Diamantu Linz.

Prvo mjesto omogućuje austrijskom futsal pobjedniku kvalifikacije za Ligu prvaka, što bi dovelo do toga da igraju i protiv FC Barcelone, aktualnog pobjednika Futsal Lige. Kada se radi o ostalim ciljevima: „Želimo ponovno igrati za prvenstvo sljedeće sezone. Takođe, želimo imati omladinski tim. Cilj nam je da klub raste”, naglašava Fejzić.

Održana 38. Smotra kulturno-umjetničkog stvaralaštva Srba

Pred velikom publikom u sali VAZ u Sankt Pöltenu održana je 38. Smotra kulturno-umjetničkog stvaralaštva Srba u Austriji.

Publika je ove godine imala priliku da uživa u umjetničkim gravurama igrača, raznovrsnim koreografijama i zanimljivim zabavnim programom.

Svečanom otvaranjem manifestacije prisustvovali su i najviši predstavnici Republike Srbije u Republici Austriji, ambasador Nebojša Rodić i Željko Obradović,

šef stalne misije Srbije pri OEBS u Beču, predsjednik Radničke komore (Arbeiterkammer) Donje Austrije, Markus Wieser (SPÖ) i Zoran Anđelković, specijalni savjetnik ministra bez portfelja zaduženog za dijasporu, Đordja Milićevića. Zlatne plakete ove godine osvojili su: KSC „Stevan Mokranjac“ iz Beča, KUD „KSZS“ Salzburg, KSD „Bambi“ Beč, „J.J Zmaj“ Solenau, KUD „Mladost“ Leobersdorf, Udrženi ansambal „Zavičaj“ Klagenfurt i „Nikola Tesla“ Villach.

Ex-Yu Volleyball proslavio je 8. rođendan kluba

Naš najpoznatiji odbojkaški klub u Beču je od 27. do 29. aprila bogatim programom proslavio svoj osmi rođendan.

Sa preko 200 učesnika, 2.000 gledalaca i 20 pomagača organizovan je trodnevni međunarodni turnir koji je upriličen raznolikim programom.

Turnir je počeo 27. aprila održanom utakmicom „Mama gegen Papa“, na kojoj su majke odnijele pobedu.

28. i 29. aprila održane su utakmice na kojem su

učestvovali gosti iz Bosne i Hercegovine. Prvo mjesto odnio ŽOK Jajce-Nansen. Timovi koji su učestvovali na turniru su ŽOK Jajce, OK SMEČ Novi Grad, Ex-Yu i EV4U. Za najbolju igračicu turnira proglašena je Anđela Karlica OK SMEČ Novi Grad. Nakon toga, 29.04. održana je i odbojkaška večer, kao i izbor za najljepšu odbojkašicu Grada Beča. Titulu je odnijela Ivona Kendi. Klub je takođe održao i slavlje u prestižnom lokaluu HIDE u Beču, gdje je program vodila Mila Branković.

35. Austrijska ženska ASICS trka

Povodom Austrijske ženske trke 4. juna 2023. godine hiljadu učesnica ponovno će se okupiti na Prateru. U sklopu ovog sportskog događaja organizovan je i bogat program.

Bez obzira da li je sunce, kiša ili snijeg, Austrijski ženski maraton održava se svake godine. Istorija ove utrke datira iz 1988. godine, a ona se održava po svim vremenskim prilikama. Osim samog trkačkog spektakla, tokom cijelog ženskog trkačkog vikenda na Prateru se održava i zabavni program za mlade i odrasle – od pozornice i programa aktivnosti preko zagrijavanja do masaže i gastronomске ponude. U sklopu ženske trke održavaju se ukupno tri takmičenja.

U ponudi postoji nešto za svaki nivo kondicije: trčanje na pet i deset kilometara, kao i pet kilometara Nordic Walkinga. Paralelno s trčanjem na licu mjesta u bečkom Prateru, postoji mogućnost virtualnog sudjelovanja u utrci za žene. U virtualnoj ženskoj utrci sudionici mogu preći udaljenost od 5 ili 10 km na lokaciji po vlastitom izboru bilježeći prijeđenu udaljenost pomoću GPS trackera ili telefonske aplikacije.

Prijave se mogu uraditi online. Budući da je broj sudionika ograničen, zainteresovani se trebaju pravovremeno prijaviti kako bi osigurali svoje mjesto. Ukoliko nakon isteka roka za prijavu ostane slobodnih startnih mjesta, možete se prijaviti na šalteru za izdavanje startnih brojeva dan prije utrke.

Pažnja: za utrku se plaća mala naknada kasne registracije. Više informacija o trci možete pronaći na: www.oesterreichischer-frauenlauf.at

Provjerite svoju formu i kondiciju

Ukoliko niste sigurne da li ste spremne na veliku utrku ili se do sada niste bavile sportom, svoju formu možete da provjerite i na stranici: www.sportordination.com. Stručnjaci će procijeniti vaše stanje. U okviru sportske medicinske dijagnostike, vaša sposobnost kretanja i kardiovaskularni sistem će biti testirani na otpornost.

Preparati za bolne zglobove

Mnogi preparati za zglobove obećavaju brzu pomoć, a mi smo za Vas istražili na šta zapravo trebate обратити паžnju.

Gotovo 75% ljudi starijih od 50 godina se žale na probleme sa koljenima. Penjanje uz stepenice se izbjegava, pri hodu se čuje pucketanje i krčkanje u koljenima, čak i klečanje da se zavežu pertle postaje sve veći izazov. Šta se može uraditi u vezi sa ovim problemima?

Fokus istraživanja

Važni hranljivi sastojci kao što su glukozamin, kondroitin i prirodni sumpor (skraćeno MSM) kao i vitamin D za kosti i vitamin C za hrskavicu sve više dolaze u fokus istraživanja. Naučnici posebno vide veliki potencijal u kombinovanju ovih hranljivih sastojaka.

Veoma jaka kombinacija za zglobove

Stručnjaci resora za razvoj kompanije Dr. Böhm® u Grazu ta-

kođe su se intenzivno bavili temom „preparata za zglobove“. Tako su uspjeli u saradnji sa vodećim ortopedima kombinovati gore navedene materije sa kolagenom i hijaluronskom kiselinom u visoko doziranom prahu za piće. Velika prednost: Ova posebna formula se još bolje apsorbira u tijelu otapanjem u vodi.

Provjerjen kvalitet

Kako je redovno unošenje hranljivih materija esencijalno kod problema sa zglobovima, pri razvoju Gelenks kompleksa intenzivno se obratila pažnja na sljedeće stvari:

- Visoka doziranost sastojaka, kako bi se preparat morao uzimati samo jednom dnevno.
- Voćno-svjež ukus, tako da redovna upotreba bude ugodna.
- Najviši standardi kvaliteta i sigurnosti obezbijedeni su proizvodnjom direktno u Austriji.
- Dobra podnošljivost.

TESTNE NEDJELJE

-20%
popusta

Na Dr. Böhm® Gelenks complex intensiv i Gelenks complex tablette. Vaučer važi u maju 2023. godine u partnerskim apotekama.

Kao mala je sa roditeljima igrala različite sportove, a sa sedam godina je počela da trenira tenis. Danas je ona višestruka teniska prvakinja Bečkog prvenstva u juniorskim i seniorskim kategorijama, kao i državna vicešampionka u dublu u seniorskoj konkurenciji 2022. Sa mladom i perspektivnom Jelenom Ristić razgovarali smo o njenom teniskom putu i planovima za budućnost.

■ Autor: Milica Vuković

JELENA RISTIĆ:

„Moguće je sve ostvariti ako se dovoljno naporno radi”

KOSMO: Kada i zbog čega si odabrala tenis? Jesi li imala nekoga ko ti je bio uzor?

Jelena Ristić: Sjećam se kako sam prvi put na ljetnom odmoru koji smo ujek provodili u Bosni i Hercegovini igrala „tenis” preko užeta koje je bilo zategnuto između dva odbojkaška stuba. Udaranje loptice i precizno pogađanje preko mreže bilo mi je izuzetno zabavno. Tada još nisam bila svjesna da će ovaj sport jednog dana biti moj život. Jedan od najvećih razloga zbog kojih sam počela da igram tenis bio je Novak Đoković, a moja porodica je njegov veliki navijač. To pokazuje i činjenica da su me otkada sam počela da igram

„Istraživanja pokazuju da jedna sezona za tenisera ili teniserku košta oko 150.000 evra.”

tenis nazvali „Dole” (nadimak za Novaka Đokovića). Pored toga, nedaleko od moje kuće se nalazi teniski klub, koji je kada sam krenula u osnovnu školu, bio popularan. Mislim da su me slučajnosti odvele u pravcu teniskog sporta, a ne neophodno moj sopstveni interes. Zato danas veoma često kažem da nisam ja izabrala tenis, već tenis je izabrao mene.

Kako su izgledali počeci?

Počela sam jednom nedjeljno da treniram u klubu TC. Kaiserebersdorf u Rannersdorfu, gdje i danas treniram i igram za taj klub. Moj tadašnji trener, Stefan Weber, koji je i danas važan dio mog tima, zajedno sa mojim glavnim trenerom Bojanom Simićem, vrlo brzo je prepoznao moj poseban talent za tenis i izvanredan osjećaj za loptu i uveo me u svijet takmičarskog sporta. Počela sam intenzivno da treniram i učestvujem na prvim turnirima. Sa vremenom su kategorije postajale teže, a ja sam željela da se dokažem i na internacionalnom nivou. Sa deset godina sam učestvovala na mom prvom internacionalnom turniru, poznatom Smrkva Bowlu u Hrvatskoj, koji važi za nezvanično svjetsko prvenstvo do deset godina i koji je svojevremeno igrao i osvojio Dominik Thiem. Mislim da sam otrlično tada odlučila da se zauvijek posvetim tenisu i postavila sebi cilj da postanem broj jedan na svijetu.

Možeš li izdvojiti svoje dosadašnje najbolje rezultate u karijeri?

Višestruki sam prvak Bečkog prvenstva u različitim juniorskim kategorijama u singlu i dublu; osvojila sam državno prvenstvo u juniorskoj konkurenциji do 18 godina u dublu; prvakinja sam Bečkog prvenstva u singlu i dublu u seniorskoj konkurenциji 2023; državni sam vicešampion dublu u seniorskoj konkurenциji 2022.

Šta te motiviše da budeš još bolja sportistkinja? Zbog čega je sport za mlade ljude važan?

Mislim da sport ljudi spaja kroz događaje i turnire i da konstantan trening

**„SPORT
uči mlade
ljude disciplini
i poštovanju.”**

nalne i međunarodne turnire koji se održavaju u blizini i trudim se da ostanem u formi, kako bih početkom jula na državnom prvenstvu zahvaljujući dobrom rankingu mogla da počnem direktno u glavnom žrijebu. Državno prvenstvo, koje se održava svakog ljeta u Ober-

pullendorfu, je najveći nacionalni turnir koji se održava u Austriji i igra se za nagradni fond od 50.000 evra. Nakon toga planiram da se ponovo vratim na međunarodne turnire i da igram još 15 do 20 turnira do kraja godine. U jednoj sezoni bi teniser ili teniserka trebalo da igra oko 30 turnira širom svijeta, što je naravno veoma skupo.

Koliko košta jedna profesionalna teniska sezona i kako uspijevaš da se finansiraš?

Dok sam bila u školi, jedna sezona me je koštala oko 30.000 evra, jer još nisam imala vremena ni mogućnosti da putujem na toliko turnira. Međutim, istraživanja pokazuju da jedna sezona za tenisera ili teniserku košta oko 150.000 evra. Moj tim i ja smo prilikom planiranja i računanja došli do otprilike iste sume za jednu sezonom nakon što završim školu, što me nažalost malo zabrinjava, jer trenutno ne znam da li ću moći da nađem taj novac i finansirati cijelu sezonu bez pomoći, jer moja porodica ne može da obezbijedi tu sumu.

Nije lako igrati turnir i razmisljati da li ću zbog nedostatka novca moći otići na sljedeći.

Trenutno tražimo sponzore i nadamo se najboljem.

Jelena već sadaiza sebe ima uspješnu tenisku karijeru, a u budućnosti možemo da očekujemo tenisku zvijezdu.

Koji su tvoji planovi za ovu sezonu, na kojim turnirima bi željela da učestvuješ?

Trenutno se koncentrišem na maturu i završetak škole u junu, igram nacio-

Pusta razbibriga

Brzina svjetlosti

- Što je to brzina svjetlosti?
- Kad baba vidi prazno mjesto u tramvaju.

Lijep odgoj prije svega

Kako kulturan mladić kaže djevojci da ide vršiti nuždu?
- Idem da se rukujem s jednim gospodinom s kojim ću te kasnije upoznati.

Kleptomanija

Sreli se lopov i pijanac u parku. I onako počne priča kad će ti lopov:
- Znaš, prijatelju, ja sam ti kleptoman.
- A šta ti je to?, reče pijanac.
- Ma to znači da ja volim da klepam ljude, tj. da kradem.
A na to će pijanac:
- Ma, prijatelju, i ja sam ti klastofobičan.
- A šta je to, pajdo?" zapita lopov pijanaca.
Kad će ti pijanac:
- Ma to ti je strah od zatvorenog prostora. Npr. krenuo si u kafanu al' te je strah da je zatvorena.

Bruce Lee

- Kako se zove Marija koja se uda za Bruce Leea?
- Limarija.

Četiri želje

Uhvati lik zlatnog ribicu i ona mu kaže da će mu ispuniti tri želje.
On je pita:
- A jel može četiri želje?
- Može, kaže ribica, ostale su ti još tri!

Miš

Kako se zove miš koji ima misiju?
- Mišn!

Ferrari

Šetaju cura i dečko ulicom, i cura pita:
- Šta si mi kupio za rođendan

Dečko joj odgovara:

- Vidiš tamu onaj crveni Ferrari?

Cura:

- Aaaaaaaa

Dečko:

- Isti takav lak za nokte.

Vate

Dvije vate imaju seksualni odnos i dođe treća i kaže vatafack.

Raj

Došao Bog u raj te vidjevši jednu babu upita je:

- Šta želiš da ti ispunim?

Baba:

- Želim da budem živa!

I Bog je strpa u toploj mjeri!

Mladenci

Mladenci došli stanovati kod mladinih roditelja. Već prvog dana njen brat prvi siđe na doručak.

- Mama, jesu li seka i njen muž još uvijek u sobi?

- Jesu.

- Ja mislim...

- Nema ti šta da misliš! Doručkuj brzo i gubi se u školju!

Kad se popodne vrati iz škole, dječak ponovo pita:

- Mama, da li su seka i zet još u sobi?

- Jesu.

- Ja mislim...

- Nema šta ti da misliš! Sjedi tu ručaj i šuti, a poslije se možeš ići igrati!

Kad se je predvečer vratio kući, odmah upita:

- Da li su seka i zet sišli?

- Još nisu!

- Ja mislim...

- Dobro, ajde da čujem šta to misliš!

- Pa eto, sinoć sam čuo kad je seka rekla zetu da ode u kupatilo i donese vazelin...

Pa sve nešto mislim da zet nije greškom uzeo moj suprug koga nema na

policu, a vazelin je i dalje na polici!...

Bebe

U rodilištu razgovaraju dva novorođenčeta. Dečkić pogleda curicu i ponosno joj kaže:

- Dečko sam.

- Kako znaš?, pita ga curica, na što joj dečkić odgovori:

- Pličekajmo da sestla odevan, pa cu ti pokazat.

Kad je medicinska sestra otišla, dječačić povuče plahticu, digne nožice u zrak i kaže:

- Vidi, plave čalapice.

Otac i sin

Kaže otac sinu:

- Sine, glup si ko ovaj stol (pokuca na sto).

- Tata, tata, netko kuca.

- Neka, sine, ja ču.

Dijeta

Žena se hvalila prijateljicama kako je smršala pet kilograma.

- Kako?, pitaju je.

- Mrkva, luk, krompir, blitva, kaže ona.

- Kuhalo ili pržila?

- Kopala!

Škola

Pita mama sina:

- Kako je bilo na testu?

- Dobro.

- Šta ćeš dobiti?

- Neopravdani.

Ovce

Čuvala baka sama na selu 2.000 ovaca. Došla novinarka da napravi reportažu o tome pa pita baku:

- Recite Vi nama kako uspijivate da sami čuvate 2.000 ovaca?

Baka:

- Pa ja ti to radim cijelog života, navikla sam ja na to.

Novinarka:

- A koliko vam teži jedna ovca?

Baka:

- Crna ili bijela?

Novinarka:

- Pa recimo bijela."

Baka:

- 30kg.

Novinarka:

- A crna?

Baka:

- Pa isto.

Novinarka:

- Dobro, a koliko mlijeka daje jedna ovca?

Baka:

- Crna ili bijela

Novinarka:

- Pa recimo bijela.

- Oko dva litra.

- A crna?

- Pa isto

Iznervira se novinarka i pita:

- Pa dobro, koja je razlika između crnih i bijelih?

Baka:

- Pa bijele su moje

Novinarka:

- A crne?

Baka:

- Pa isto.

Lav

- Kako se zove lav bez dlake?

- Čelav.

Instagram

Prilazi tip ribi i pita je u razgovoru:

- A čime se ti baviš?

- Paaa, ja sam model.

- A jel, a gde?

- Pa na instagramu. A čime se ti baviš?

- Ja sam ti snajperista!

- Stvarno?

- Da, da na Call of duty 4!

Doktor

Zove čovjek doktorsku ordinaciju i pita doktora za savjet:

- Doktore, žena mi je bolesna, izgubila je glas i ne može da priča. Šta da radim?

- Uživaj čovječe, uživaj!

EKOSMO

SERBIEN
СРБИЈА

03.05.2023
04.05.2023

1.120.066 UNIQUE CLIENTS!*
www.kosmo.at

*Quelle: ÖWA April 2023; aufrufbar unter www.oewa.at

INHALTSVERZEICHNIS

05/2023 | Ausgabe Nr. 143

44 Wort des Herausgebers

45 Rechtliches

Erfahren Sie mehr zum Thema Rot-Weiß-Rot-Karte.

46 Panorama

Interessante Neuigkeiten aus der Welt.

50 Politik: Karl Mahrer

Wir sprachen mit dem Landesparteiobmann der Wiener Volkspartei über Sicherheitszonen, Integration und was es bedeutet, Österreicher zu sein.

52 Bildung: Herbert Schweiger

KOSMO sprach mit dem Geschäftsführer der Wiener Volkshochschulen über die Kurse und das Angebot der VHS, sowie neue Projekte und Pläne für die Zukunft.

54 Spezial: Betriebskosten

Wir haben die Anwaltskanzlei Gottgeisl Leinsmer Weber Rechtsanwälte gefragt, was man gegen eine zu hohe Betriebskostenabrechnung unternehmen kann.

56 Reportage: Mein Kampf gegen die Sucht

Eine bewegende Lebensgeschichte von Tijana L., die lange Zeit gegen Traumata aus ihrer Kindheit und Sucht gekämpft hat.

WORT DES HERAUSGEBERS

Dejan SUDAR,
Herausgeber
und Chefredakteur

Wo liegt unser Fehler?

Liebe Leserinnen und Leser,

der Mai bescherte uns unerwartet düstere Nachrichten aus unserer Region, statt der erhofften Sommerfreude und Sonnenschein. Zwei Amokläufe erschütterten unsere Gemeinschaft und hinterließen tiefe Trauer.

Angesichts dieser tragischen Ereignisse tauchen zahlreiche Fragen auf. Warum sind Waffen auf dem Balkan so verbreitet? Vielleicht sollten wir keine Waffen in unseren Häusern aufbewahren, unseren Kindern nicht das Schießen beibringen, sie nicht gewaltverherrlichenden und rechtsfreien Darstellungen aussetzen, ihnen nicht einimpfen: „Schlage zehnfach härter zurück, wenn dich jemand angreift“ und ihre Internetnutzung nicht unbegrenzt zulassen. Stattdessen könnten wir uns mit unseren Kindern unterhalten, ihnen Liebe, Sicherheit und ein Zuhause bieten. Vor allem sollten wir ihnen zuhören und uns für ihre Erziehung engagieren. Dies ist nicht die Schuld einer Einzelperson. Es ist das Versagen eines fehlerhaften Systems, einer seit Jahrzehnten unzureichenden und unmoralischen Realität. Es liegt in unserer Verantwortung als Gesellschaft, da wir die Augen vor der düsteren Wirklichkeit verschließen, die uns umgibt. Während wir täglich betrübt die traurigen Schlagzeilen lesen, sollten wir uns einige Augenblicke unseres Lebens nehmen, um über die Welt nachzudenken, die wir für unsere Kinder gestalten. Lasst uns innehalten und darüber reflektieren, welche Menschen wir für die Zukunft heranziehen!

Dejan Sudar

Neue Erleichterungen für die Rot-Weiß-Rot-Karte

Der Mangel an Fachkräften zählt zu den drängendsten Herausforderungen auf dem Arbeitsmarkt. Kürzlich wurden Erleichterungen bei der Vergabe der RWR-Karte eingeführt.

Die Rot-Weiß-Rot-Karte wurde 2011 eingeführt und bietet qualifizierten Arbeitskräften mit Migrationshintergrund eine Aufenthaltserlaubnis. Dem Regierungsprogramm entsprechend werden nun neue Regelungen für diese Arbeitsbewilligung eingeführt. In Zukunft erhalten qualifizierte Arbeitskräfte aus Drittstaaten aufgrund neuer gesetzlicher Bestimmungen für die RWR-Karte leichteren Zugang zum österreichischen Arbeitsmarkt. Die Reform und die Einführung der Erleichterungen für die RWR-Karte begannen Mitte des vergangenen Jahres, und da die Situation auf dem Arbeitsmarkt noch immer sehr schlecht ist, wur-

den auch in diesem Jahr weitere Erleichterungen verabschiedet. Im vergangenen Jahr wurden etwas mehr als 3.500 RWR-Karten ausgestellt.

Schnellere und einfachere Verfahren

Unternehmen können Arbeitskräfte, die bereits mehrere Jahre hier beschäftigt sind, weiterbeschäftigen, und zwar vor allem durch eine Ausweitung der Vor-

Rot-Karte für Mitarbeiter im Tourismus finden Sie unter: **bmaw.gv.at**. Das Punktesystem wird verbessert. Zukünftig werden Ausbildungsabschlüsse gleich behandelt wie Universitätsdiplome für Mangelberufe und die Punkte für englische und deutsche Sprachkenntnisse sind gleichwertig, wenn Englisch die Unternehmenssprache ist. Für die RWR-Karte werden Kenntnisse der spanischen, französischen,

Die Kundenanfragen bei Wien Energie haben sich massiv erhöht.

schriften über ständige Saisonarbeiter, die eine unbefristete Anstellung dieser Mitarbeiter erlauben. Zu einer Entlastung des Arbeitsmarkts soll auch die Umstellung des Punktesystems für qualifizierte Arbeitskräfte in Mangelberufen beitragen. Die neuen Reformen betreffen vor allem Saisonarbeiter im Tourismus. Alle Erleichterungen für die Rot-Weiß-

italienischen, bosnischen, kroatischen und serbischen Sprache höher bewertet und das erforderliche deutsche Sprachniveau für unbefristet Beschäftigte wird gesenkt. Schlüsselarbeitskräfte, Fachkräfte in Mangelberufen und Gründer von Start-ups erhalten Punkte für Französisch, Spanisch und BKS-Sprachen auf Niveau B1.

KOLUMNE

Dr. Davorka Čeović,
Rechtsanwältin
NMC Rechtsanwälte
OG

Die österreichische Regierung unterstützt die Zuwendung von qualifizierten Arbeitskräften, hochqualifizierten Fachkräften und Wissenschaftlern mit ihren Familien. Für diese Kategorien von Zuwanderern, die aus Staaten kommen, die weder Mitglied der EU noch des EWR sind, wurde eine spezielle österreichische Aufenthalts- und Arbeitserlaubnis konzipiert, die den Namen Rot-Weiß-Rot-Karte trägt. Dieser Aufenthaltstitel wird erteilt, wenn mehrere verschiedene Voraussetzungen erfüllt sind, und kann von Personen beantragt werden, die zur Gruppe der besonders hochqualifizierten Arbeitskräfte oder der Fachkräfte in Mangelberufen gehören oder Schlüsselkräfte/selbständige Unternehmer sind oder eine Firma/ein Unternehmen gegründet haben. Die RWR-Karte ist eine Aufenthalts- und Arbeitserlaubnis für Beschäftigte aus sogenannten „Drittstaaten“, die von einem Unternehmer in Österreich ein konkretes Angebot für eine Beschäftigung erhalten haben und die aus Ländern stammen, die nicht Mitglied der EU oder des EWR sind. In Zukunft werden Kenntnisse der BKS-Sprachen auf dem Niveau B1 mit fünf Punkten bewertet. Die Übersiedlung nach Österreich und das dafür notwendige Verfahren sind ein komplexer Prozess. Man sollte sich über die einzelnen Schritte genau informieren und die Einreichung der nötigen Dokumente ernstnehmen, damit der Antrag bei den zuständigen Behörden korrekt und vollständig eingeht. Im Zweifelsfall steht Ihnen unsere Kanzlei natürlich gerne zur Verfügung.

Kontakt:
NMC Rechtsanwälte OG
Taborstrasse 11B
Tel.: 01 235 03 42,
+43 660 2350344
office@nmc-anwaelte.at

MÖGLICHE PREISERHÖHUNG BEI DER VIGNETTE:

Mit einer derzeitigen jährlichen Autobahngebühr von 96,40 Euro für PKWs steht eine erhebliche Erhöhung der Autobahntaxe für PKWs und Lastwagen im kommenden Jahr bevor. Der Grund ist die gesetzliche Preisindexierung. Im Vorjahr konnte die ASFINAG einen unerwarteten Jahresüberschuss von 851 Millionen Euro verzeichnen. Es wird erwartet, dass sich die Nutzung der Autobahnen und Schnellstraßen im Jahr 2024 deutlich verteuern wird. Wenn die Politik keine Maßnahmen ergreift, um die jährliche Indexierung zu blockieren oder zu verringern, werden die Gebühren um 8,6 Prozent steigen.

HELDIN

Marija Jakić

Marija (24) ist hervorragendes Beispiel dafür, wie stark eine Frau sein kann, wenn es um ihre Träume geht. Schon als kleines Mädchen wollte sie Mutter werden und ein neues Leben zur Welt bringen. Sie lebt jedoch mit einem Spendenerherz und hat entschlossen dafür gekämpft, sich ihren Wunsch zu erfüllen und einen gesunden Buben zur Welt zu bringen. Obwohl sie von den Ärzten gewarnt worden war, setzte sie ihren Traum durch. Heute ist sie eine von nur zwei Frauen in Kroatien, die trotz einer Herztransplantation ein Kind geboren haben. Gemeinsam mit ihrem Partner bekam sie trotz allem den Sohn Dragan.

LOSER

Eine Krankenschwester aus Belgrad

Die Veröffentlichung eines Videos, das in einer Geburtsstation in Belgrad aufgenommen wurde, hat starke öffentliche Reaktionen hervorgerufen. In dem Video übertrug eine Krankenschwester live eine Geburt auf ihrem TikTok-Account, wodurch mehr als 200 Serben Zeugen der Geburt wurden. Die Krankenschwester gab an, dass sie kurz vor dem Betreten des Kreißsaals TikTok angesehen habe und das soziale Netzwerk versehentlich weitergelaufen sei.

VERBLÜFFEND: Oma Lernt mit ihrem Enkel Autofahren

Vinka Đorđević aus Mali Vršac in Serbien saß zum ersten Mal hinter dem Steuer, als sie fast achtzig Jahre alt war.

Oma Vinka, die 81 Jahre alt ist, hat ein neues Vergnügen in ihrem Leben gefunden: Sie lernt mit ihrem Enkel Jovan Autofahren. Obwohl ihr Alltag hauptsächlich aus landwirtschaftlichen Tätigkeiten besteht, freut sich Vinka über die Zeit, die sie mit Jovan in der Fahrschule verbringt. „Er hat das immer gemocht und getan und wir haben mit ihm allmählich gelernt. Heute machen wir das gemeinsam. Das Gefühl ist fantastisch“, sagt Oma Vinka. Über den Gang, den sie am häufigsten fährt, sagt sie, dass das ihr Enkel entscheidet.

ZITAT DES MONATS

„Dodik ist mein Partner,
die anderen Serben
sind Wilde“,

sagte Zoran Milanović, der Präsident der Republik Kroatien, als er Milorad Dodik lobte und betonte, er sei nicht so wie die übrigen Wilden, wie er die Serben nannte, die unlängst heftig auf seinen Besuch in Derventa reagierten, wo er die 103. HVO-Brigade auszeichnete, die in dieser Stadt Kriegsverbrechen gegen die serbische Bevölkerung begangen hatten.

STATT DER KIRCHE EIN PUB: Eine ungewöhnliche Messe

Als Folge der Renovierungsarbeiten an seiner Kirche befand sich Priester Michael Cusack Golvey in Luxemburg, Galway (Irland) in der schwierigen Lage, keinen geeigneten Raum für seine Sonntagsmesse zu haben.

Doch dann hatte er eine geniale Idee: Er verwandelte kurzerhand einen irischen Pub in eine improvisierte Kirche. Der Priester berichtete, dass er vor der Herausforderung stand, einen Ort für den Gottesdienst zu finden, da seine eigentliche Kirche aufgrund der Renovierungsarbeiten geschlossen war.

GLÜCKLICHER GEWINNER: 365 Tage bezahlter Urlaub

Ein Chineser zog den Neid der gesamten Nation auf sich, als er bei einem Gewinnspiel, das seine Firma organisiert hatte, 365 Tage bezahlten Urlaub gewann.

Der Arbeitgeber in China hatte sich entschlossen, für die Beschäftigten eine Tombola auszurichten, in der alle einen Preis gewinnen konnten. So gewann ein Manager 365 Tage bezahlten Urlaub.

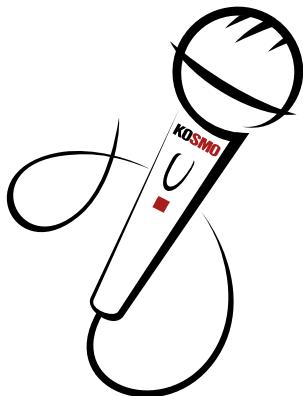
Die ungewöhnliche Natur des Preises verwunderte chinesische Arbeitskräfte aus verschiedenen Gründen.

ZAHL DES MONATS

17

In Trauer um die 17 Seelen, die bei den schrecklichen Schießereien in Serbien am 3. und 4. Mai ums Leben gekommen sind.

Welche Maßnahmen können ergriffen werden, um die Pädophilenbewegung zu bekämpfen?

Der 25. April ist der Alice Day, ursprünglich bekannt als der Pedophile Pride Day. In den 1990er Jahren wurde dieser Tag von pädophilen Aktivisten entwickelt, um ihr Verlangen, Kinder zu belästigen, feiern zu können. Wir haben unsere Leserinnen und Leser gefragt, wie sie dazu stehen.

Brigitte Pittner
Wenn man das ernsthaft bekämpfen wollte, würde es bekämpft. Das ist eine Heuchelei sondergleichen und macht mich wütend. Die ganz oben hängen alle mit drinnen und wollen das bestimmt nicht aufgeben.

Hermann Sickl
Sperrt sie in eine geschlossene Anstalt für immer!

Richard Plattner
Das Nachgeben und Ausleben einer Handlung ist das Problem ordentliche Abschreckung und dann Sicherheitsverwahrung weil Therapie aus Angst vor Strafe beginnen muss. Und nicht nach der Tat.

Lois Taucher
Kastration und fertig.

Sibylle Trebo-Kasinger
Die Strafen massiv erhöhen, und für Wiederholungstäter lebenslang in der Psyche...und Tierquälern gleich dazu...

Ingrid Pichler
In der Familie ansetzen, Augen offen halten, mit den Kindern reden, wenn etwas vorkommt erzählen, den Kinder Glauben schenken, aufpassen bei den Vereinen und Trainern, sich nicht fotografieren lassen von fremden Menschen. Misstrauen ist schon wichtig, das Wichtigste ist ein gutes soziales Umfeld und Familie, wo man solche Themen anspricht!

Vroni Ja
Nachdem Pädophilie nicht heilbar ist, die Täter für immer einsperren! Und zwar alle, auch die, die im Internet auf solchen Seiten unterwegs sind!

Einzigartiger Content & hohe Relevanz

Mit KOSMO zu Ihrem Werbeerfolg!

www.kosmo.at

KOSMO
Eine starke Verbindung!

Im Internet unter www.kosmo.at

KOSMO sprach mit dem Landesparteiobmann der Wiener Volkspartei Karl Mahrer über Sicherheitszonen, Integration und was es für ihn bedeutet, Österreicher zu sein.

■ Autorin: Milica Vuković

„Die Menschen fühlen sich in Wien unsicher“

KOSMO: Unsicherheitszonen in Wien sind für Sie ein großes Thema. Eine solche erstreckt sich laut Ihren Aussagen vom Brunnenviertel bis zur Josefstädter Straße. Sind alle anderen Bereiche in Wien demnach sicher?

Karl Mahrer: Viele Menschen, vor allem Frauen, fühlen sich zwischen Brunnenviertel und Josefstädter Straße nicht mehr sicher. Uns als Wiener Volkspartei ist es wichtig, diese Probleme anzusprechen. Wir benennen Probleme, weil wir Lösungen und Verbesserungen erreichen möchten. Der Brunnenmarkt ist das Beispiel einer Unsicherheitszone, die seit Jahren voranschreitet. Dieser eine Teil des Brunnenviertels, war früher ein Zentrum der Wiener Marktkultur – ein Wahrzeichen, wenn man das so bezeichnen möchte. Heute hat sich der Markt zu einem Sinnbild für gescheiterte Integration entwickelt. Sie brauchen nur einige Wochen zurückzuschauen: Eine Schlägerei am Markt, wo die Täter beim Eintreffen der Polizei nicht mehr ausfindig gemacht werden konnten. Wie fühlt man sich dann als Anrainer dort? In diese Lage muss man sich

erst versetzen können, wenn man weiß, dass man in dieser Gegend nicht mehr sicher ist. In den letzten Jahren haben sich viele verschiedene ethnische Communities in diesem Gebiet angesiedelt und sich bewusst abgeschottet. An dieser Stelle hat die Stadtregierung versagt. Da passiert das Gegenteil der Integration. Dazu kommt, dass lokale heimische Produzenten vom Brunnenmarkt fast verschwunden sind und sich dadurch das Stadtbild in dieser Gegend massiv verändert hat. Ein weiteres Beispiel ist die Josefstädter Straße.

„Die Lebensqualität in Wien steht massiv am Prüfstand.“

Das ist genauso eine Zone der Unsicherheit. Polizeieinsätze, Drogenhandel, Drogenkonsum und die Verschmutzung des öffentlichen Raums stehen hier an der Tagesordnung. Wir als Volkspartei versuchen, das zu ändern. Wir schauen dorthin, wo die Stadtregierung wegschaut.

Welche Maßnahmen müsste man setzen, um die diese Grätzl wieder sicherer zu gestalten?

Die Lebensqualität in Wien steht massiv am Prüfstand. Die Bildung migrantischer Problemviertel – oft beherrscht von Jugendbanden – sorgt dafür, dass dort andere Regeln als unsere Gesetze und Werte gelten. Die Wiener SPÖ und NEOS schauen der Entwicklung in Wien nur zu. In Berlin und Paris gibt es bereits Viertel, in denen der Rechtsstaat die Kontrolle verloren hat. Das ist eine echte Bedrohung und das müssen wir für Wien unbedingt verhindern! Daher haben wir als Wiener Volkspartei ein Bündel an Maßnahmen ausgearbeitet, um Unsicherheitszonen wieder sicher machen zu können. Um ein sicheres, kinder- und anrainerfreundliches Umfeld zu erzeugen, braucht es ein umfassendes Sicherheitskonzept. Um hier den Druck auf die Stadtregierung zu erhöhen, verstärken wir unsere Forderungen mit einer Unterschriftenaktion, die mit Ende April gestartet ist.

Bezirksvorsteher Marcus Franz (Favoriten) fordert schon seit langem mehr Polizei in in seinem Bezirk. Wie sehen

Sie das mit Ihrer 40-jährigen Erfahrung bei der Polizei?

Es ist keine Frage von mehr Polizei in Favoriten, sondern eine Frage der Ursachenbekämpfung. Während die Gewaltexzesse und Anrainerbeschwerden zunehmen, sieht die SPÖ bei den Geschehnissen nur tatenlos zu. Favoriten ist gerade am besten Weg, zum Kriminalitäts-Hotspot zu werden. Es darf nicht sein, dass sich die Menschen in ihren eigenen Grätzeln fürchten. Die Stadtregierung und auch Herr Franz müssen der Realität ins Auge blicken und die eigentlichen Ursachen der

zunehmenden Missstände aufzuzeigen, Transparenz zu sichern und konstruktive Lösungen im Sinne der Bevölkerung anzubieten. Eine Entwicklung ist eben auch, dass es in einigen Bereichen markante Unterschiede gibt. Ein Beispiel sind die Wiener Schulen. Dort sind die Zahlen in vielerlei Hinsicht alarmierend. Nicht nur die Anzahl an österreichischen Kindern in den Schulklassen, sondern auch der Bildungsstand von Kindern zweiter und dritter Generation. Von den derzeit 10.484 außerordentlichen Schülerinnen und Schülern in Wiener Volksschulen sind

60 % DER KINDER sind in Österreich geboren, 30 % haben einen österreichischen Pass.

Willkommenspolitik gelebt. 70 % der Menschen, die in den letzten Monaten nach Österreich gekommen sind, sind Analphabeten. Das ist nicht die Zuwendung, die einen Beitrag für unsere Gesellschaft leisten kann. Die Zahlen aus dem Integrationsbericht 2022 sprechen eine klare Sprache. In Wien leben mit 41,9 % die meisten Menschen mit Migrationshintergrund. Sich zu integrieren, ist eine Pflicht, aber auch ein Recht, das wir einfordern und fördern müssen, durch Betreuung, Bildung und Arbeitsplatzangebote. Zudem hat die Wiener SPÖ in den letzten Jahrzehnten eine wichtige Herausforderung vernachlässigt – die Integration. Einige Menschen kommen her, um von unserem Sozialsystem zu profitieren, sind aber integrationsunwillig. Im Februar 2023 gab es insgesamt 38.954 Asyl- und subsidiär Schutzberechtigte in Österreich ohne Arbeit. 74,6 % leben in Wien. Asylverfahren müssen außerhalb der EU oder zumindest an den EU-Außengrenzen geführt werden. Noch bevor Migranten nach Europa gelangen, muss geklärt werden, ob es sich überhaupt um Flüchtlinge handelt, die eine Chance auf einen Schutzstatus haben. Es braucht klare Zurückwei-

„Die Lösung ist nicht: Mehr Polizei. Die Lösung ist: Hinschauen statt wegschauen.“

Kriminalitätsentwicklung bekämpfen. Gewaltszenen, Polizeieinsätze und Straftaten stehen seit einigen Jahren am Keplerplatz auf der Tagesordnung. Franz macht nichts anderes, außer mehr Polizei zu fordern, um selbst keine Verantwortung übernehmen zu müssen. Unter einer SPÖ-Stadtregierung wird das Kriminalitätsproblem ignoriert. Die Lösung ist nicht: Mehr Polizei. Die Lösung ist: Hinschauen statt Wegschauen. Der Bildungsbereich ist entscheidend für die Integration. Ein Mangel an Bildung und Perspektiven hat in vielen Fällen das Abgleiten in die Kriminalität zur Folge. Mit dieser Ursachenbekämpfung verhindern wir schon im Vorhinein, dass migrantische Jugendliche in die Kriminalitätsfalle schlittern. Dabei sollte das professionelle Eingreifen der Polizei aber immer nur das letzte Mittel sein.

Können sich die zweite und dritte Generation von Gastarbeiterkindern auch zu den Österreichern zählen?

Die Frage ist nicht, wer zu Österreichern zählt und wer nicht, sondern die Frage ist, wer möchte etwas für unsere Gesellschaft leisten. Da machen wir keine Unterschiede. Die Wiener Volkspartei steht für Bürgernähe, Sicherheit, Förderung von Leistungswilligen, Fairness und Stärkung der Wiener Wirtschaft. Wir sind nahe an den Menschen-in der Stadt, den Bezirken und den Grätzeln. Wir kennen ihre Themen und Probleme. Wir sehen es als unsere Aufgabe, auch unbequeme Themen wie Integration oder die Sicherung von Arbeitsplätzen

anzusprechen, Missstände aufzuzeigen, Transparenz zu sichern und konstruktive Lösungen im Sinne der Bevölkerung anzubieten. Eine Entwicklung ist eben auch, dass es in einigen Bereichen markante Unterschiede gibt. Ein Beispiel sind die Wiener Schulen. Dort sind die Zahlen in vielerlei Hinsicht alarmierend. Nicht nur die Anzahl an österreichischen Kindern in den Schulklassen, sondern auch der Bildungsstand von Kindern zweiter und dritter Generation. Von den derzeit 10.484 außerordentlichen Schülerinnen und Schülern in Wiener Volksschulen sind

Wie sollte Ihrer Meinung nach dieses Gleichgewicht der Migrationspolitik aussehen?

Die Stadt Wien liegt in Sachen illegaler Migration im europäischen Spitzen-

feld. Im Jahr 2022 wurden in Österreich insgesamt 687 Menschen aufgegriffen, die Flüchtlinge illegal über die österreichische Grenze brachten und in der Folge über 100.000 Asylanträge gestellt wurden. Für uns ist klar: Wien darf kein Auffanglager werden. Illegale Migration darf in Wien gar nicht erst ankommen. Die Wiener SPÖ hat jahrzehntelang eine undifferenzierte

„Wien darf kein Auffanglager werden. Illegale Migration darf in Wien gar nicht erst ankommen.“

sungsrichtlinien und funktionierende Rückkehrübereinkommen für alle Migranten, die diesen Flüchtlingsstatus nicht haben. Asylwerbern darf nicht durch den Zugang zum Arbeitsmarkt die Hoffnung darauf gemacht werden, dass sie bleiben können. Erst wenn ein Asylwerber zum Asylberechtigten wird, soll der volle Zugang zum Arbeitsmarkt gewährt werden.

KOSMO führte ein Gespräch mit Herbert Schweiger, dem Geschäftsführer der Wiener Volkshochschulen, bei dem Themen wie das Kursangebot, bestehende Projekte sowie zukünftige Pläne und Visionen der VHS erörtert wurden.

■ Autorin: Milica Vuković

„Wir bemühen uns ständig, unser Kursangebot zu erweitern“

KOSMO: Wie haben sich die Bedürfnisse Ihrer TeilnehmerInnen in den letzten Jahren verändert und wie passen Sie sich an?

Herbert Schweiger: Tatsächlich haben sich die Bedürfnisse unserer Teilnehmenden im Großen und Ganzen nicht wesentlich verändert. Äußere Umstände können durchaus Einfluss auf die Nachfrage nach unseren Angeboten haben. Ein gutes Beispiel dafür ist der aktuelle Boom der Deutschkurse. Viele Menschen kommen neu nach Wien und möchten die deutsche Sprache lernen, um bestimmte Rechte wahrzunehmen und an der Gesellschaft teilhaben zu können. Das spüren wir natürlich in unseren Anmeldezahlen. Dennoch bleiben die grundlegenden Bedürfnisse unserer Teilnehmerinnen und Teilnehmer weitestgehend konstant. Ein besonderer Pluspunkt unseres Angebots besteht darin, dass die Menschen bei uns etwas lernen, weil sie sich aus eigenem Antrieb dafür entscheiden und nicht, weil es ihnen von Dritten auferlegt wird oder für ihre berufliche Laufbahn unerlässlich ist.

Gibt es Überlegungen, ungewöhnliche Kurse wie z.B. ein Kurs in klingonischer Sprache anzubieten, und wie schätzen Sie das Interesse an solchen Angeboten ein?

Unser Bestreben ist es stets, auf die Bedürfnisse unserer Teilnehmerinnen und Teilnehmer einzugehen und entsprechende Kurse anzubieten. Dabei legen wir großen Wert auf Seriosität und Qualität in der Vermittlung der Inhalte. Der klingonische Sprachkurs in

Welchen Stellenwert haben digitale Angebote und Onlinekurse in den Volkshochschulen?

Schon vor der Corona-Pandemie haben wir darüber nachgedacht, wie wir die Digitalisierung in unserem Betrieb vorantreiben können. Unser Ziel war dabei stets, den Präsenzunterricht nicht zu ersetzen, sondern durch den Einsatz digitaler Möglichkeiten die Unterrichtsqualität zu erhöhen. So gibt es beispielsweise unzählige Unterrichts-

„Wir legen großen Wert auf Seriosität und Qualität in der Vermittlung der Inhalte.“

2015. war in gewisser Weise ein humorvoller Ansatz. Aktuell sehen wir keine Notwendigkeit, ein ähnliches Angebot zu schaffen. Dennoch ist klingonisch tatsächlich eine vollständig ausgearbeitete Sprache ist, die man erlernen und sprechen kann. Zwar handelt es sich um eine Kunstsprache, jedoch sollte man sie nicht gänzlich als Scherz abtun.

materialien, die österreichweit bereitstehen und von unseren Lehrenden verwendet werden können. In Zukunft bin ich davon überzeugt, dass sogenannte „flipped classroom“-Konzepte eine größere Rolle spielen werden. Dabei lernt man nicht mehr im Kurs, sondern übt zu Hause und vertieft das Gelernte im gemeinsamen Austausch, etwa beim Sprachenlernen. Ein Beispiel für den

humanen Einsatz der Digitalisierung ist unser Avatar-Projekt, das sich noch in der Bearbeitungsphase befindet. Dabei handelt es sich um einen Roboter mit Bildschirm, der von zu Hause aus gesteuert werden kann. Dadurch möchten wir Menschen mit Behinderungen, die nicht mehr mobil sind, in erster Linie ermöglichen, bei uns als KursleiterInnentätig zu werden. Und auch für TeilnehmerInnen eröffnen sich dadurch neue Möglichkeiten. Digitalisierung berührt viele Lebensbereiche. Was jedoch weder künstliche Intelligenz noch digitale Angebote verändern, ist die Motivation, die bei den meisten Menschen hinter dem Lernen steht: Spaß und Freude! KI und Co werden in Zukunft Formen des Lernens beeinflussen, aber weniger Einfluss auf die persönlichen Interessen der Lernenden haben.

Die VHS bietet ein breites Spektrum an Kursen aus verschiedenen Bereichen. Gibt es Pläne, das Kursangebot noch weiter auszubauen?

Wir sind stets auf der Suche nach neuen Möglichkeiten, um unser Angebot zu erweitern. Natürlich haben wir ein etabliertes Standardprogramm, das bei unseren TeilnehmerInnen gut ankommt. Doch wir sind auch offen für Innovationen und beobachten aktuelle Trends und Bedürfnisse. Aktuell sind auch Ukrainischkurse sehr gefragt. In anderen dynamischen und zeitgemäßen Bereichen, wie etwa im Gesundheits- und Bewegungssektor, erweitern wir unser Angebot ebenfalls kontinuierlich. Hier sind neue Bewegungsformen und -kurse, wie zum Beispiel Pilates, besonders beliebt. Und auch neue Fitnessstrends werden gut gebucht. Wir legen großen Wert darauf, immer am Puls der Zeit zu sein und unser Kursangebot entsprechend

den Bedürfnissen unserer Teilnehmenden stetig weiterzuentwickeln.

Die VHS polycollege Stöbergasse wurde kürzlich eröffnet. Können Sie uns mehr darüber berichten?

Die Stöbergasse hat eine besondere Bedeutung, denn hier errichtete der am 22. Jänner 1887 gegründete Wiener Volksbildungsverein sein erstes Gebäude. Der traditionsreiche VHS-Standort wurde gerade komplett neu errichtet, um weiterhin ein modernes Bildungszentrum für die BewohnerInnen des Bezirks und darüber hinaus zu sein. Erst im März fand die feierliche Eröffnung im Beisein von Bürgermeister Dr. Michael Ludwig statt. Tatsächlich gibt es drei Standorte in Wien, die in der Geschichte der Wiener Volkshochschulen eine zentrale Rolle spielen: die VHS Wiener Urania, die vor einigen Jahren

VHS LERNCAFÉ bietet die VHS-Räumlichkeiten zur kostenlosen Nutzung an.

kapazitäten in Schulen suchten viele nach Orten, an denen sie sich auf ihre Arbeit konzentrieren und ungestört lernen konnten. Unser Lerncafé erfreute sich in dieser Zeit großer Beliebtheit. Wir hatten Studierende, die an ihren Abschlussarbeiten arbeiteten, aber auch ältere Paare, die aufgrund von geschlossenen Tanzschulen keine Mög-

“

Das breite Verständnis von Bildung ist für uns sehr wichtig.”

- Herbert Schweiger

renoviert wurde, die VHS Ottakring, die derzeit einer Renovierung unterzogen wird, und die neu eröffnete VHS polycollege Stöbergasse.

Wird das VHS Lerncafé dieses Jahr angeboten und welche Erfahrungen gibt es bisher damit?

Ja, das VHS Lerncafé ist weiterhin Teil unseres Angebots. Während der Pandemie wurde es verstärkt in Anspruch genommen, als die Menschen gezwungen waren, zu Hause zu bleiben. Aufgrund der begrenzten Raum-

lichkeit zum Tanzen hatten und zu Hause keinen ausreichenden Platz fanden. In unseren Räumlichkeiten war das möglich. Dieses breite Verständnis von Bildung ist uns sehr wichtig und setzt sich auch heute fort. Die Räume stehen zur Verfügung, sofern sie nicht belegt sind, und können kostenlos für persönliche Interessen genutzt werden.

Werden auch in diesem Jahr kostenlose Lernangebote für Kinder und Jugendliche in den Freibädern angeboten?

Absolut, wir werden dieses Angebot in den gleichen drei Bädern wie im letzten Jahr anbieten: dem Kongressbad, dem Strandbad Gänsehäufel und dem Laaerbergbad. Dieses Projekt wurde bereits von der Stadt Wien in Auftrag gegeben und ist sehr gut angekommen. Es stellt eine hervorragende Gelegenheit dar, spielerische Lernförderung mit der entspannten Atmosphäre im Freibad zu verbinden. Auch für Eltern gibt es vor Ort viele Informationen und Anregungen für zu Hause.

„Natürlich haben wir ein etabliertes Standardprogramm, das bei unseren TeilnehmerInnen gut ankommt. Doch wir sind auch offen für Innovationen und beobachten aktuelle Trends und Bedürfnisse.“

■ Autorin: Milica Vuković

BETRIEBSKOSTEN:

Stimmt meine Abrechnung und was kann ich dagegen tun?

Wir haben mit den Mag. Haris Džidić und Mag. Jakob Leinsmer von der Anwaltskanzlei G&L gesprochen, um Fragen zur Überprüfung von Betriebskostenabrechnungen zu klären.

Neben der Miete müssen Mieter in Österreich auch Betriebskosten zahlen, die oft zu hoch oder unkorrekt berechnet werden. Angesichts der derzeitigen Preissteigerungen und gestiegenen Kosten in vielen Bereichen ist es wichtig, unnötige Ausgaben zu vermeiden.

„Betriebskosten sind laufende Kosten, die durch die normale Nutzung eines Gebäudes, einer Wohnung oder eines Grundstücks entstehen, wie z.B. Wasser-, Müll-, Rauchfangkehrer- und Verwaltungskosten. Diese Kosten werden vom Vermieter in Rechnung gestellt und von den Mietern getragen. Es

„Wenn der Vermieter eine Rechnung stellt, muss er auch belegen können, dass die Kosten tatsächlich angefallen sind. Wenn kein Nachweis für die Kosten vorliegt, wurden die Betriebskosten wahrscheinlich falsch berechnet. In diesem Fall sind zwei Fragen zu klären: Sind

„Die Feststellung der Betriebskosten ist eine individuelle Angelegenheit.“

ist daher möglich, die Betriebskosten bis zu drei Jahren rückwirkend überprüfen zu lassen“, betont Mag. Džidić.

Leider werden Betriebskosten in Österreich oft falsch berechnet, was für Mieter zu hohen Kosten führen kann.

die Beiträge korrekt und sind die vorgerechneten Kosten angemessen?“, erläutert Mag. Leinsmer.

Wie soll man wissen, ob die Kosten gut berechnet sind?

Die Betriebskostenabrechnung ist ein komple-

xes Thema und für viele Mieter eine Herausforderung. Es gibt drei Möglichkeiten, um die Höhe der Betriebskosten festzustellen: Sie können Ihre Kosten selbst prüfen, eine Rechtschutzversicherung oder einen Anwalt beauftragen oder die Hilfe eines Prozessfinanzierers in Anspruch nehmen. G&L Rechtsanwälte haben bereits Tausende von Betriebskostenfällen bearbeitet und kooperieren mit mehreren Rechtschutzversicherungen. Die Feststellung der Betriebskos-

KLEINE FEHLER können zu großen Unterschieden führen.

ten erhalten, sollten Sie die Liste aller aufgeführten Kosten überprüfen, um sicherzustellen, dass sie korrekt berechnet und aufgeführt sind. Ein Beispiel wäre der Aufzug: Wenn eine Reparatur aufgeführt ist, aber es sich um eine reguläre Wartung handelt, sind dies falsch berechnete Kosten. Ihr Vermieter

sich an diesem Stichtag in der Wohnung befindet, muss alle Kosten tragen, auch jene, die im letzten Jahr von den bisherigen Mietern verursacht wurden", erklärt Mag. Džidić. Die Kanzlei G&L Rechtsanwälte hat bereits viele Mieter erfolgreich bei der Überprüfung ihrer Betriebskosten unterstützt und steht für eine individuelle und professionelle Beratung zur Verfügung. Mag. Leinsmer betont: „Es ist wichtig, dass Mieter ihre Rechte kennen und bei Unklarheiten oder Zweifeln nicht zögern, sich professionelle Hilfe zu suchen. Oft können bereits kleine Fehler in der Abrechnung zu großen Differenzen in den Kosten führen.“

„Es ist möglich, die Betriebskosten bis zu drei Jahre rückwirkend überprüfen zu lassen.“

muss seine Betriebskostenabrechnung nach dem Mietrechtsgesetz (MRG) bzw. Wohnungsgemeinnützigkeitsgesetz (WGG) bis spätestens zum 30. Juni des Folgejahres der entstandenen Betriebskosten vorlegen. Der Mieter, der

Bestes Wissens-Ratgeber für Mieter

Mieter sollten bei der Überprüfung ihrer Betriebskosten sorgfältig vorgehen und im Zweifelsfall professionelle Unterstützung in Anspruch nehmen. Eine genaue Prüfung kann nicht nur zu einer Senkung der Kosten führen, sondern auch dazu beitragen, dass Vermieter ihre Abrechnungen in Zukunft genauer überprüfen und korrekt erstellen.

KONTAKT

Gottgeisl Leinsmer Weber Rechtsanwälte GmbH

Mag. Haris Džidić
Tel.: +43 1 600 27 71 – 50
oder +43 670 550 75 73
E-Mail: hd@gl-recht.at

Maderstraße 1
1040 Wien
www.gl-recht.at

A dramatic black and white photograph of a woman in distress. She is shown from the chest up, wearing a dark t-shirt. Her head is buried in her hands, which are clasped together. Her body language conveys a sense of despair or exhaustion. The lighting is low-key, with strong highlights on her skin and hair.

MEINE
GESCHICHTE

■ Autorin: Vera Marjanović

Wenn das Leben krank macht...

Wenn es im Leben schwierig wird, finden manche Menschen Hilfe in der eigenen Stärke und entscheiden sich, selber den Weg der Heilung zu suchen. Leider geben andere auf und gehen den Weg des geringsten Widerstands. Aber manchmal erscheint der rettende Strohhalm in den Fluten gerade dann, wenn man ihn am wenigsten erwartet.

Tijana L. (28) wurde in Österreich geboren, aber im Alter von nur drei Monaten brachten ihre Eltern sie in einen kleinen Ort in Serbien und ließen sie dort bei den väterlichen Großeltern zurück. Sie waren der Meinung, so sei es für alle am besten, denn sie planten, hart zu arbeiten und möglichst viel zu verdienen, um mit den Ersparnissen nach Hause zurückzukehren. Aber wie so viele andere, die ähnliche Pläne geschmiedet hatten, kehrten sie nie zurück und ihre Tochter ist sich sicher, dass sie mit dieser und anderen schlechten Entscheidungen ihr Leben fast zerstört hätten. Es brauchte viel Überzeugung und Überredung, Tijana zu einem Gespräch mit KOSMO zu bewegen. Nach mehreren Anläufen liegt ihre Geschichte endlich vor euch. Vielleicht hilft sie anderen daran zu glauben,

stadt auf und meine Eltern sah ich dreimal im Jahr: zu Weihnachten, zu Ostern und, wenn sie im Sommer drei Wochen auf Urlaub kamen. Es gab keinen Mangel, denn sie schickten aus Wien Geld, aber ich kann nicht sagen, dass ich eine glückliche Kindheit hatte. Alle Kinder hatten Mutter und Vater, nur ich hatte eine strenge Großmutter und einen ständig halbbetrunkenen Großvater. Niemand las mir Gute-Nacht-Geschichten vor, niemand streichelte mich und gab mir Kosenamen. Wenn meine Eltern da waren, verbrachten sie die meiste Zeit mit den Handwerkern, die ihr Haus bauten, und die Geschenke, die sie mitbrachten, machten mir keine Freude. Als ich ungefähr vier Jahre alt war, kam meine Schwester Bojana auf die Welt, aber sie blieb bei den Eltern in Österreich. Das kleine Baby wurde der

DIE FAMILIE

Tijana hat in ihrer Kindheit keine Unterstützung von ihrer Familie bekommen.

Schule in Serbien gut genug. So wäre es auch geblieben, wäre nicht die Oma in dem Winter, als ich neun Jahre alt wurde, erkrankt und im Frühjahr darauf gestorben. Ich habe dieses Schuljahr noch beendet, aber im September reiste ich zum ersten Mal im Leben nach Wien. Meine Eltern, die mir fern und fast unbekannt waren, brachten mich in eine unbekannte Stadt und in eine Schule mit unbekannten Kindern, die eine Sprache sprachen, die ich nicht verstehen konnte. Ich weiß, dass sie nicht froh waren, dass sie mich zu sich nehmen mussten, aber beim Großvater konnte ich nicht bleiben. Meine kleine Schwester wollte ihr Zimmer nicht mit mir teilen, so bekam ich meinen Platz im Wohnzimmer und man versprach mir, wir würden bald in eine größere Wohnung umziehen, in der ich einen eigenen Raum haben könnte."

mit der Pubertät zu verändern begann. Die Blicke der Burschen zeigten mir, dass ich interessant war, und das steigerte mein Selbstbewusstsein. Die Mädchen mochten mich nicht besonders, denn ich sah, im Gegensatz zu ihnen, wie ein echtes Mädchen aus. Das gefiel

„Ich gewöhnte mich daran, unbeachtet und einsam und einfach Durchschnitt zu sein.“

auch meinen Eltern nicht und sie betrachteten mich misstrauisch, beobachteten jeden meiner Schritte. Meine Mutter versuchte ungeschickt, mit mir von Frau zu Frau zu sprechen. Leider entwickelte sich zwischen uns kein Vertrauen, als wir es gebraucht hätten, sodass ich sie niemals um Rat fragte, obwohl mich vieles verunsicherte.

Wie unvorbereitet ich auf das Leben war, merkte ich, als ich die erste schreckliche Krise hatte. Ich war gerade 15 Jahre alt, als mich eine Freundin aus der Klasse zu ihrem Geburtstag einlud. Ich war überrascht über die Einladung, aber auch glücklich, dass ich Teil dieser mir unbekannten Gesellschaft werden sollte. Neben unseren Altersgenossen kamen auch einige ältere Burschen. Einer von ihnen war die ganze Zeit bei mir und redete auf mich ein, Alkohol zu trinken.

„Meine Eltern, die mir fern und fast unbekannt waren, brachten mich in eine unbekannte Stadt und in eine Schule mit unbekannten Kindern.“

dass es immer einen Ausweg gibt, egal, wie schwer die Situation sein mag.

„Meine ersten Erinnerungen stammen aus der Zeit, als ich drei Jahre alt war. Ich wuchs bei Oma und Opa am Rande einer Klein-

Mittelpunkt ihrer Welt und ich war eine unerzogene und undankbare Last. Natürlich stand nie zur Debatte, dass auch ich zu ihnen in ihre ferne Welt kommen könnte, vor allem, als ich das Alter erreichte, in die Schule zu gehen. Für mich war die

Ein steiniger Weg

Die Eltern mieteten eine größere Wohnung, aber meine Schwester durfte als Erste ihr Zimmer aussuchen. Ich wehrte mich dagegen nicht, denn ich war verschüchtert und fühlte mich schrecklich einsam. In der Schule war es schwer für mich zurechtzukommen, denn ich tat mich mit der Sprache schwer und musste das erste Schuljahr wiederholen. Später wurde es besser, aber ein Lob von meinen Eltern bekam ich nie. Ich gewöhnte mich daran, unbeachtet, einsam und einfach durchschnittlich zu sein. Das galt jedoch nicht für mein Äußeres, das sich

Nach der Vergewaltigung kam es auch zu Schlägen. Die Blutergüsse auf ihrem Körper wurden von ihrer Familie wahrgenommen, welche sich für das Mädchen schämte.

Als ich ablehnte, sah ich, dass er mit der Gastgeberin etwas flüsterte und dann begann sie, unerwartet freundlich mir zu erzählen, wie sehr ich ihrem Cousin gefiele und dass ich gut zu ihm sein sollte, denn er spiele eine wichtige Rolle in der Gesellschaft. Ich wollte nach Hause gehen, nahm aber dann doch ein Getränk, das mir sofort zu Kopf stieg. Auf diesen Drink folgte ein weiterer und am Ende wusste ich nicht mehr, wie viel Alkohol ich getrunken hatte.

Später wurde mir bewusst, dass ich mich mit diesem wichtigen Typen in einem verdunkelten Zimmer im Bett befand. Er machte an meinem Körper herum und versuchte, mich auszuziehen. Ich geriet in Panik, protestierte undeutlich und forderte, dass er mich gehen lassen sollte, aber er gab mir als Antwort ein paar kräftige Ohrfeigen. Er tat, was er beabsichtigte, und ich heulte am Morgen in meinem Zimmer über meine Ohnmacht und betrachtete die Blutergüsse an meinem ganzen Körper. Die blieben auch meiner Mutter nicht

verborgen, als sie am Nachmittag von der Arbeit kam. Ihr war gleich alles klar. In der Familie entstand ein Chaos. Meine Eltern schrien, beschimpften und schlugen mich und sagten immer wieder, ich hätte Schande über sie gebracht. Ich wollte ihnen keine Details dieser schrecklichen Erfahrung erzählen und auch nicht verraten, wer mich vergewaltigt hatte.

Dreieinhalb Monate später wusste ich, dass ich in den

zu einer Untersuchung und der Arzt gratulierte mir zur Schwangerschaft. Meiner Mutter, die nah daran war, den Verstand zu verlieren, erklärte er, dass es für einen Abbruch zu spät sei. Natürlich wollte ich das Kind nicht, denn ich war ja selbst noch nicht erwachsen. Zu Hause trat der Familienrat in erweiterter Zusammensetzung zusammen, denn über das Internet schaltete sich auch eine Cousine dazu, die in Belgrad Krankenschwester

100.000 Menschen in Österreich sind von Tabletten abhängig.

6 % dieser Zahl sind Frauen.

„Meine Mutter weinte, mein Vater drohte mich umzubringen.“

nächsten Kreis der Hölle gekommen war, denn meine Regel blieb aus. Ich wurde rundlich und eines Tages kam meine Mutter in mein Zimmer und fragte, ob ich schwanger sei. Ich schwieg wie ein Grab, sie weinte, mein Vater drohte mich umzubringen und meine Schwester sagte, dass sie mich hasse, denn mit meiner Ankunft zu Hause hätte ich ihr Leben zerstört. Am folgenden Tag ging ich mit meiner Mutter

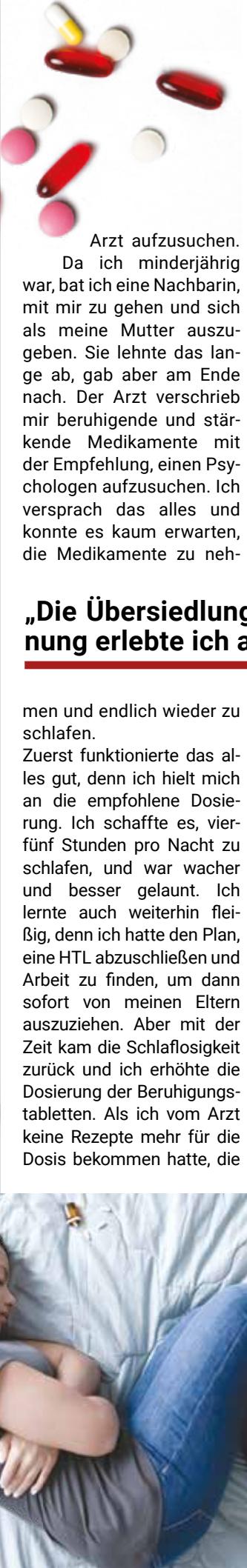
war. Sie bekam die Aufgabe, ein Krankenhaus zu finden, das bei mir eine Abtreibung durchführen würde, koste es, was es wolle.

Zerstörte Seele

Was ich durchmachte, war schrecklich. Ich kam mit einem flachen Bauch, aber mit verletzter Seele nach Wien zurück. Ich ging weiter in die Schule, sprach aber in den Pausen und auch zu Hause mit niemandem. Ich lernte fleißig, was man auch an meinen Noten sehen konnte. Aber meine Eltern erkannten nicht, dass ich in einer tiefen Depression steckte, dass ich fast nichts mehr gegessen habe und dass Schlaflosigkeit bei mir zum Dauerzustand wurde. Dieses Dahinvegetieren dauerte länger als ein Jahr, doch dann entschloss ich mich selbst, einen

„Als ich vom Arzt keine Rezepte für die Dosis mehr bekommen hatte, fand ich verschiedene andere Wege.“

TIJANA hat die Tabletten am Balkan und in Wien gekauft.

Arzt aufzusuchen.

Da ich minderjährig war, bat ich eine Nachbarin, mit mir zu gehen und sich als meine Mutter auszugeben. Sie lehnte das lange ab, gab aber am Ende nach. Der Arzt verschrieb mir beruhigende und stärkende Medikamente mit der Empfehlung, einen Psychologen aufzusuchen. Ich versprach das alles und konnte es kaum erwarten, die Medikamente zu neh-

men und endlich wieder zu schlafen. Zuerst funktionierte das alles gut, denn ich hielt mich an die empfohlene Dosierung. Ich schaffte es, vier-fünf Stunden pro Nacht zu schlafen, und war wacher und besser gelaunt. Ich lernte auch weiterhin fleißig, denn ich hatte den Plan, eine HTL abzuschließen und Arbeit zu finden, um dann sofort von meinen Eltern auszuziehen. Aber mit der Zeit kam die Schlaflosigkeit zurück und ich erhöhte die Dosierung der Beruhigungs-tabletten. Als ich vom Arzt keine Rezepte mehr für die Dosis bekommen hatte, die

nieren, als wäre alles in perfekter Ordnung. Meine Eltern wunderten sich, dass ich von dem Taschengeld, das ich bekam, nie ein Kleidungsstück oder einen Kosmetikartikel kaufte und dass ich so dünn war, aber sie ahnten nicht, dass ich jeden Cent für Drogen ausgab. Sie fragten aber auch nicht viel nach, denn sie waren mit meinem schulischen Erfolg und mit der Tatsache, dass ich nicht ausging wie meine Altersgenossinnen, zufrieden. Sie waren stolz, dass sie meinen Fehler aus früher Jugend so „folgenlos“ ausgebügelt hatten, und meinten, das habe mich zur Vernunft gebracht.

„Die Übersiedlung in die neue Wohnung erlebte ich als Befreiung.“

Ihre Aufmerksamkeit richtete sich vor allem auf meine Schwester, die eine schwierige Pubertät durchmachte und aufässig und aggressiv wurde. In dieser Zeit hörte ich zum ersten Mal, dass sie ihr sagten, sie solle sich an mir ein Vorbild nehmen. Bitter dachte ich, dass gerade sie, die mir am nächsten stehen sollten, überhaupt keine Ahnung von mir hatten.

Der Weg in die Selbständigkeit

Ich schloss die Schule mit den besten Noten ab und begann sofort Arbeit und eine Wohnung zu suchen, erzählte jedoch niemandem davon. Meine Eltern gratulierten mir zu meinem Erfolg und begannen, Pläne für meine Zukunft zu schmieden, ohne mich überhaupt zu fragen, was ich wollte. Ich ließ sie in dem Glauben an ihre eigene Wichtigkeit, verkündete ihnen aber nur zwei Monate später, dass ich in einer guten Firma Arbeit gefunden hatte und in eine Wohnung ziehen würde, die ich mir mit zwei anderen Mädchen teilte. Natürlich machten sie eine ordentliche Szene und beschuldigten mich, ich sei so undankbar, wie ich immer gewesen wäre. Damals hörte ich zum ersten Mal, dass sie geplant hatten, dass ich gemeinsam mit ihnen einen Kredit für eine Eigentumswohnung und für Papas lang ersehnen-

„Ich konnte morgens nur schwer aufstehen, um in die Arbeit zu gehen, und verschlafen und langsam, wie ich war, ernstete ich in meiner Umgebung verwunderte Blicke.“

TRAUMA und Schmerz waren tief eingepreßt.

tes neues Auto aufnehmen würde. Das war der Tropfen, der das Fass zum Überlaufen brachte. Damals fand ich die Kraft, ihnen offen zu sagen, was ich von ihnen hielt, dass ich ihretwegen immer unglücklich gewesen war, weil sie mir zuerst gefehlt hatten, als ich klein war, und weil ich später gemerkt hatte, dass wir niemals eine normale Beziehung haben würden. Und das war das Ende. Ich gehörte nicht mehr zur Familie. Die Übersiedlung in die neue Wohnung erlebte ich als Befreiung. Die anderen Mädchen, beide Studentinnen, waren sehr lieb und auch in der Arbeit nahmen mich die Kollegen freundlich auf. Von meinem Lohn hätte ich die Rechnungen bezahlen und gut leben können, wäre da nicht meine Sucht gewesen. Ich mischte noch immer enorme Mengen an Beruhigungstabletten, die ich schwarz auf dem Balkan besorgte, mit verschiedenen Tabletten, die ich von dem Dealer in Wien kaufte. Ich

hatte die Kontrolle über mich schon verloren und schlief bisweilen das ganze Wochenende durch. Ich konnte morgens nur schwer aufstehen, um in die Arbeit zu gehen, und verschlafen und langsam, wie ich war, erntete ich in meiner Umgebung verwunderte Blicke. Manchmal sackte mir der Kopf in der Firma auf den Schreibtisch, und dann rief mich der Chef zum Gespräch und erklärte mir, dass er meinen seltsamen Zustand, der sich auch auf die Qualität meiner Arbeit auswirkte, nicht mehr lange tolerieren könne.

Ich begriff, dass der Spaß zu Ende war, und bemühte mich, die Opiatdosen unter der Woche zu reduzieren, aber an den Wochenenden überließ ich mich meinem Laster. Meinen Mitbewohnerinnen erklärte ich, ich brauche viel Schlaf und Erholung, und so ließen sie mich in Ruhe. In dieser Zeit bemühte sich in der Arbeit ein junger Kollege immer häufiger um mich. Er brachte mir Kaffee, wenn er bemerkte, dass ich müde wurde, wir gingen in der Pause gemeinsam essen und kamen uns immer näher. Er war sehr freundlich und lieb und ein paar Male nahm ich seine Einladungen an, nach der Arbeit gemeinsam abendessen zu gehen. Er wusste, dass ich in einer

Wohngemeinschaft lebte, und lud mich daher einmal zu sich ein. Es war wie in einem Liebesroman: Er bestellte Essen, öffnete eine Flasche Wein, machte Musik an... Als er mich umarmen und küssen wollte, erstarnte ich und begann unkontrolliert zu zittern. Natürlich konnte ich ihm nicht sagen, dass ich erst einmal in meinem Leben die Berührung eines Mannes erlebt hatte und dass das eine Vergewaltigung gewesen war, von der ich

Der Weg zurück zu mir selber

Mein wunderbarer Arzt und der Psychiater, den er mir empfohlen hatte, hatten viel Geduld mit mir. Sie wussten, dass ich ganz alleine war, denn mit meinen Eltern und meiner Schwester hatte ich keinen Kontakt mehr. Daher begannen sie sehr geduldig mit der Behandlung meines Körpers und meiner Seele. Sie reinigten ihn von allen Giften, die ich über die Jahre genommen hatte, und gaben

„Der Arzt hat meine Ängste vor einer Schwangerschaft zerstreut.“

schwanger geworden war, und dass ich seitdem tief verletzt war. Mir war nicht bewusst, dass ich weinte, als ich ihn von mir stieß. Ich kam erst zu mir, als ich in meiner Wohnung war und Beruhigungstabletten nahm. Am nächsten Tag ging ich nicht in die Arbeit, sondern zu einem Arzt, um mich krankschreiben zu lassen. Der erfahrene Arzt sah, dass ich in keinem normalen Zustand war, und er forderte, dass ich Laborbefunde beibringen sollte. Aus ihnen erkannte er, dass sich mein Körper aufgrund der hohen Konzentration an Opiaten im Blut in einem Chaos befand. Er gab mir einen Gesprächstermin am Ende seiner Arbeitszeit und dann redete er lange mit mir, väterlich warm und engagiert. Ich erzählte ihm alles und öffnete zum ersten Mal meine Seele mit all ihrem Schmerz. Er empfahl mir, bei seinem Kollegen mit einer Psychotherapie zu beginnen, und als er mir erklärte, dass die Krankenkasse das zahlen würde, stimmte ich zu.

mir eine Therapie, die mich in einen fast normalen Zustand zurückversetzte. In der Arbeit wurde es wieder besser, was auch der Chef bemerkte und anerkannte. Auch Leo, mein junger Kollege, wandte sich nicht von mir ab. Obwohl er neben der Arbeit ein Ingenierstudium absolvierte, fand er immer Zeit für gemeinsame Spaziergänge und lange Gespräche. Einmal, als wir am frühen Abend an der Donau entlanggingen, erzählte ich ihm ganz offen von meinen Problemen. Ich schonte mich nicht, verschwieg auch mein Abgleiten in die Sucht nicht, und er hielt nur meine Hand und wischte meine Tränen ab. Er versuchte nicht mich zu küssen, um mich nicht zu erschrecken. So vorsichtig verhielt er sich auch in den nächsten fünf Monaten mit mir und zeigte mir eine unwahrscheinliche Geduld und Achtung.

Über die Beziehung zu Leo habe ich auch mit meinem Therapeuten gesprochen. Er schlug vor, dass wir einmal gemeinsam zum Gespräch kommen sollten.

„Mein wunderbarer Arzt und der Psychiater, den er mir empfohlen hatte, hatten viel Geduld mit mir.“

Ich gebe zu, es war mir unangenehm, meinem Freund das zu sagen, aber als ich die Kraft aufgebracht hatte, sagte er sofort, ich solle ihm nur mitteilen, wann der Termin ist. Ich habe mich nie im Leben besser und mehr geliebt gefühlt als an dem Tag, als Leo und ich in der psychiatrischen Praxis saßen und über mich und über unser Problem sprachen. Mein Freund sagte, dass mein Zustand ja auch UNSER Problem sei, denn ich sei ihm sehr wichtig und er und ich seien in der Zwischenzeit zu WIR geworden.

Seit diesem Gespräch sind vier Jahre vergangen. Leo hat sein Studium abgeschlossen und ich habe mich für ein Wirtschaftsstudium eingeschrieben. Wir leben zusammen,

arbeiten zusammen und sind glücklich. Ich gehe nicht mehr zur Therapie, bin clean, ruhig und fröh. Ich schlafe normal und bin in jeder Beziehung gesund geworden. Ich muss zugeben, dass uns die Pandemie und all die zwangsweisen Einschränkungen noch näher zusammengebracht haben, denn wir haben die ganze Zeit gemeinsam verbracht und uns komplett kennengelernt. Im September werden wir heiraten und wünschen uns ein Baby. Der Arzt hat meine Ängste vor einer Schwangerschaft zerstreut, die ich wegen der ersten schlimmen Erfahrung, aber auch vor möglichen Folgen meiner Tabletten sucht hatte. Ich wünsche mir ein Mädchen und wäre für sie die beste Mama der Welt. Ich werde

„Ich bin froh, dass ich Leo, seine Mutter, die mich wie eine Tochter aufgenommen hat, und ein paar gute Freunde habe. Am glücklichsten bin ich aber darüber, dass ich endlich mich selber habe.“

für sie alles sein, was meine Mama für mich nie war. Meinen Eltern habe ich alles verziehen. Ich habe verstanden, dass sie mir so viel gegeben haben, wie sie in ihrer emotionalen Armut geben konnten. Manchmal sehen wir uns und es tut mir leid, dass ich den Graben, der zwischen uns klafft, nicht überbrücken kann. Ich bin froh, dass ich Leo, seine Mutter,

die mich wie eine Tochter aufgenommen hat, und ein paar gute Freunde habe. Am glücklichsten bin ich aber darüber, dass ich endlich mich selber habe, einen gesunden, normalen und befreiten Geist der Vergangenheit. Ich bin mir bewusst, dass ich nur so gut sein kann zu den Menschen, die ich liebe, und auch zu meinem zukünftigen Kind.

Einziger Content & hohe Relevanz Mit KOSMO zu Ihrem Werbeerfolg!

www.kosmo.at

KOSMO
Eine starke Verbindung!

Im Internet unter www.kosmo.at

KOSMO.at im April

Andreas Babler als „Teil der Sozialdemokratie“

Andreas Babler, österreichischer Politiker der SPÖ und Bürgermeister der Stadtgemeinde Traiskirchen, hat angekündigt, dass er sich bei der SPÖ-Mitgliederbefragung für den Parteivorsitz der SPÖ bewerben wird.

Ausgewählte Kommentare:

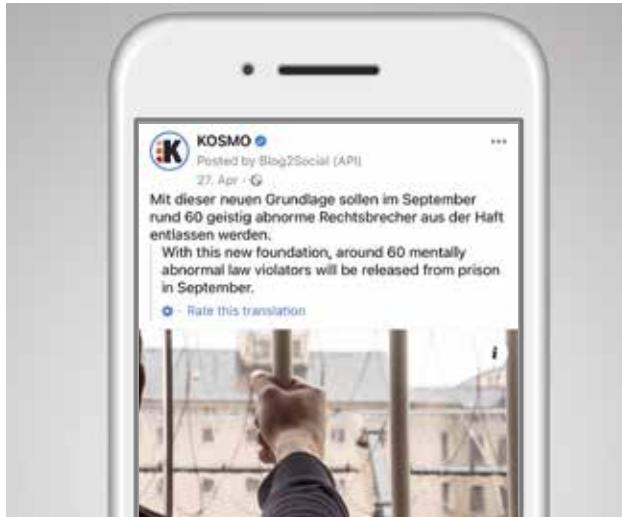
Manfred Tichy:

Was will dieser Babler? Österreich bereits ein Asyllager, jetzt auch noch die Staatsbürgerschaft an all die Analphabeten, Drogendealer, Vergewaltiger und

Messerstecher verschenken. Aber doch gut wenn Babler die Mitgliederbefragung gewinnt. Dann rutscht die SPÖ auf 10 bis 15% und der Kickl braucht gar nichts zu tun, nur abwarten. Mit Babler als Spitzenkandidat der SPÖ ist das Bundeskanzleramt für Kickl bereits reserviert.

Ferdinand Hotter:

Wenn mich die Bevölkerung nicht wählt hole ich mir eben die Wähler, wie Pipi Langstrumpf, ich mache mir die Welt wie sie mir gefällt, SPÖ ihr habt das Vertrauen verloren.

Lockierung: Regierung beschließt Reform für geistig abnorme Rechtsbrecher

Mit September diesen Jahres greift in Österreich die Reform des Maßnahmenvollzugs. Mit dieser neuen Grundlage sollen rund 60 geistig abnorme Rechtsbrecher aus der Haft entlassen werden.

Ausgewählte Kommentare:

Christine Bogicevic:

Damit gibt's einen Freifahrtsschein für weitere Taten

wegen Unzurechnungsfähigkeit. Wer übernimmt die Haftung für die Gefährdung anderer Personen?

Liebe LeserInnen,
KOSMO ist für alle eure Reaktionen, Vorschläge und Fragen offen. Teilt mit uns eure Kommentare gerne auf:

Zeitschrift KOSMO
Zieglergasse 14/1/2
1070 Wien,
oder per E-Mail:
info@kosmo.at

IMPRESSUM

Medieneigentümer: Twist Zeitschriften Verlag GmbH | **Herausgeber und Geschäftsführer:** Dejan Sudar (dejan.sudar@kosmo.at) | **Co-Herausgeber und Verlagsleiter:** Dragomir Janjić (dragomir.janjić@kosmo.at) | **Chefredakteur:** Dejan Sudar (dejan.sudar@kosmo.at) | **CMO:** Voin Mihajlović (voin.mihajlovic@kosmo.at) | **Kontakt für Mediaagenturen:** Voin Mihajlović (voin.mihajlovic@kosmo.at) | **Marketing & Social Media:** Sasa Radić (sasa.radic@kosmo.at) | **Redaktion:** Vera Marjanović (vera.marjanovic@kosmo.at) | **Art Director:** Milica Vuković, BA (milica.vukovic@kosmo.at) | **Lektorat:** Dr. Nedad Memić, Aleksandra Mikić (aleksandra.mikic@kosmo.at) | **Art Director:** Jelena Cvetković Šarkanović, univ.dipl.inž.obl.tekst. in oblač. | **Fotografen:** Amel Topčagić, Bojan Stekić, Igor Ripak | **Fotoredaktion:** Grafische Abteilung | **Cover-Foto:** iStock | **Druck:** Walstead Leykam Druck GmbH & Co KG | **Auflage:** 120.000 Stück Mediaunterlagen und Tarife unter www.kosmo.at | **KOSMO – das auflagenstärkste Ethnomagazin in Österreich** | **Verlags- und Redaktionsadresse:** Zieglergasse 14/1/2, A-1070 Wien | Tel.: +43 (0)1 235 05 72-0 | Fax: +43 (0)1 235 05 72-25 | office@kosmo.at | www.kosmo.at

Web-Redaktion: Aleksandra Mikić, Sandra Plessner, BA (sandra.plessner@kosmo.at), Mag. Petra Šivčić (petra.sivcic@kosmo.at).

Die Meinung von Kolumnisten muss nicht mit der Meinung der Redaktion übereinstimmen. Namentlich gekennzeichnete Beiträge geben nicht unbedingt die Meinung des Herausgebers wieder. Für den Inhalt von Inseraten haftet ausschließlich der Inserent. Für unaufgefordert zugesandtes Bild- und Textmaterial wird keine Haftung übernommen. Jegliche Reproduktion nur mit schriftlicher Genehmigung der Geschäftsführung. Zurzeit gilt die Anzeigenpreisliste laut Mediadaten 2017. Alle Rechte vorbehalten. Die Zeitschrift und alle in ihr enthaltenen Beiträge und Abbildungen sind urheberrechtlich geschützt. Mit Ausnahme der gesetzlich zugelassenen Fälle ist eine Verwertung ohne Einwilligung des Verlags strafbar. Geringfügige Farbabweichungen sind aus drucktechnischen Gründen möglich. Alle Preise (in Euro) und Angebote vorbehaltlich Druckfehler. Die Ziehung bei allen Gewinnspielen erfolgt immer für die aktuelle Ausgabe unter Ausschluss der Öffentlichkeit. Der Rechtsweg ist ausgeschlossen. Änderungen und Irrtümer vorbehalten. Die Gewinner werden per E-Mail oder Telefon verständigt. Eine Barabholung des Gewinns ist nicht möglich. Mit der Teilnahme an einem Gewinnspiel erklären Sie sich mit der Speicherung und Verarbeitung der von Ihnen bekanntgegebenen Daten sowie Übermittlung von Informationsmaterial (via E-Mail, Telefon, Fax, SMS/MMS) durch den Twist Zeitschriften Verlag GmbH über Ihre Produkte, Abo-Aktionen und ähnliche Vorteilsaktionen einverstanden. Diese Daten können für Marketingzwecke verwendet und an Dritte weitergegeben werden. Sie können Ihre Zustimmung jederzeit widerrufen.

GROßER DANK VON KLEINEN HELD*INNEN

St. Anna
kinderSpital

MIT IHRER SPENDE UNTERSTÜTZEN SIE UNS,
KLEINEN HELD*INNEN HOFFNUNG UND
LEBENSKRAFT ZU SCHENKEN!

WWW.STANNA.AT

www.kosmo.at

1.120.066
Unique Clients!*

KOSMO
Eine starke Verbindung!

Im Internet unter www.kosmo.at

*Quelle: OWA April 2023;
aufrufbar unter www.oewa.at